

ŽELEZNIČAR

GLASILO SLOVENSkih ŽELEZNIŠKIH NASTAVLJENCEV

UREDNIŠTVO
se nahaja v Trstu ulica Boschetto, 5
Telefon 1570.
UPRAVNIŠTVO
Dunaj V. — Zentagasse 5.

Izhaja v Trstu 1 in 15 vsaki mesec
Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
o o o Rokopisi se ne vračajo. o o o

Naročnina
za celo leto 4.40 K
za 2 pol leta 2.20 K
za četrt leta 1.10 K
Posamezna številka 18 vin.

Sodrugji in sodruginje!

Državni zbor je zopet odgoden.

Obstrukcija slovenskih klerikalcev, katere podpirajo češki klerikalci, je zopet onemogočila delo ljudskega zastopstva. Bienertova vlada nima v zbornici večine. Odgodila jo je, da si s tem podaljša življenje za par tednov. Popolnoma

brezuspšno ni bilo naše delo.

Sledeči zakoni so bili v zbornici z našim sodelovanjem sprejeti in imajo že pravno moč. Zakon o trgovinskih pomočnikih je zboljšal pravne in službene razmere nastavljenecv in delavcev te stroke; zakon o zapiranju trgovin je osigural delavcem trgovske in špedicijske obrti nekaj ur več počitka; novela kazenskega zakona omiljuje kazni pri lastninskih deliktih.

Naslednji zakoni so bili v zbornici že sklenjeni, potrjeni pa še niso od krone in gosposke zbornice: Zakon o razširjenju zavarovanja proti nezgodam v stavbeni stroki; zakon o prepovedi nočnega dela za ženske v vseh onih podjetjih, kjer je zaposlenih deset ali več delavcev in delavk; zakon, ki odpravlja kaznjivost prelomljene pogodbe za delavce; zakoni o povišanju dohodkov starih penzionistov in o povišanju eksistenčnega minimuma za uradnike in nastavljenecv, odtegnjenega rubežni.

Zbornica je tudi še razpravljala o važnem socialno-političnem zakonu glede ustanovitve sklada za preskrbo stanovanj pri občinah in splošnokoristnih društvih, kar bi omogočevalo zidanje cenih manjših stanovanj.

Obširen

zakonski načrt o socialnem zavarovanju

se v odseku razpravlja. Odsek je tudi že končal posvetovanje splošnih določb načrta; pričel bo zdaj s posebnimi določbami glede zavarovanja bolnih, invalidov in starostnega zavarovanja. Ker se je odsek na našo zahtevo izjavil stalnim, zato ni po odgoditvi zbornice prizadet; nadaljeval bo toraj svoja dela tudi v poletnih mesecih.

Akoravno je bilo to delo ljudskega zastopa zelo obsežno in naporno, vendar delavski razred nima povoda da bi bil s tem parlamentarnim delom zadovoljen. V najvažnejšem zakonodajnem delu zbornice delo le počasi napreduje.

Vzlic vsem našim naporom se nam ni posrečilo spraviti zbornico v boj proti draginji.

Seveda je državni zbor že meseca decembra sklenil pooblastilni zakon, ki vladi dovoljuje sklepanje trgovinskih pogodb in uvoz mesa iz inozemstva. Bienertova vlada pa doslej te pravice še vedno ni uvaževala! Že meseca oktobra je krščansko socialni trgovinski minister obljubil, da bo našo zahtevo glede uvedbe nižje voznine za uvoz mleka »študiral«, svojih študij pa do danes še ni končal. Vlada nima poguma stopiti v boj proti agrarcem in kartelnim magnatom. Meščanske vladne stranke, krščanski socialci, nemški nacionalci, poljski klub in meščanski Italijani pa vzlic temu drve za vlado čez drin strun.

Odpor vlade in meščanskih strank proti razširjenju

delavskega varstva

ni bil majhen.

Meščanska večina socialno-političnega odseka državnega zbora je dne 19. aprila odklonila naš predlog, naj se določi maksimalni delavni dan najprej z desetimi, potem čez nekaj let z devetimi in končno z osmimi urami.

Naš predlog v varstvo pekov je na vse mogoče načine zavlačevala. Dne 2. junija je odklonila naš predlog, da bi prešli v podrobno debato glede zakona, ki zahteva odpravo delavske knjižice. Rešila niti ni malenkostnega zakonskega načrta glede ureditve izplačevanja plač v rudnikih, naš predlog, naj se upelje osemurni delavni čas v rudokopih in v neprenehano delujočih podjetjih, ter da se uvrsti rudarje v zavarovalnico proti nezgodam, ni prišel niti v razpravo. Dne 28. aprila je meščanska večina odklonila naš predlog, naj se uvede osemurni delavnik v petrolejski industriji.

Meščanska večina je nadalje odklonila naš predlog, stavljen v proračunski debati, naj se dovoli 8-8 milijonov kron za zboljšanje dohodkov državno železniškim uslužbencem.

Ravno tisto sliko je bilo videti pri razpravi

o reformi davčne zakonodaje.

Naši zastopniki so v finančnem odseku zahtevali, da se osebno-dohodninskega davka oproščeni eksistenčni minimum 1200 kron zviša na 1600 kron, da se dohodki in odbitki od plač nižje obdavčijo, kakor dohodki od kapitala in veleposredstva in da se dovolijo delavskim konsumnim društvom iste davčne olajšave, kakor agrarnim zadrugam.

Meščanska večina je te predloge odklonila dne 30. junija in 5. julija.

Država nima denarja, da bi znižala delavcem davke! Ravno tista meščanska večina je pa ravno tisti dan odklonila naš predlog, da se poviša davek bogatinov, ki imajo čez 210.000 kron dohodkov. Krščanski socialci so glasovali proti, čeravno so sami prej enkrat stavili ravno isti predlog. Tudi naš predlog, da se odvzame davčna prostost članom cesarske družine in častnikom je bil odklonjen, seveda tudi od meščanske večine. Davčna povišanja delavcem, davčne privilegije bogatim in mogočnim — to je finančni načrt vlade in njene večine.

Ta zbornična večina, ki misli, da ne more dovoljevati olajšav najrevnejšim, pa dovoljuje radovoljno vse

militarizmu.

Vzlic temu, da smo ji dali v finančnem odseku priliko, ni prav nič napravila, da bi vladi onemogočila izdatek 235 milijonov kron, katere misli slednja izdati za nabavo velikanskih bojnih ladij takoimenovanih »drednutov«. Državno gospodarski primanjkljaj je narasel že na 71 milijonov kron in ko se izvedejo vojaške zahteve, bo narasel na 157 milijonov kron. Meščanske stranke se niso protivile temu groznemu načrtu in dovolile so vladi, da si sposoji potrebni denar. V zadnjih dveh letih so narasli državni dolgovi za 730 milijonov kron.

Da bo pa mogoče plačevati obresti kapitalistom, ki so državi posodili denar, ter da se poplačajo primanjkljaji privedljenih deželnih zborov, se uvedejo

novi, težki davki.

Davek na žganje naj se poviša od 110 na 164 vinarjev pri litru. Monopol vžgalic bo povišal ceno škatljici na 4 vin. Doslej se to ni moglo uresničiti, ker smo se mi upirali. Kaj se bo zgodilo jeseni? Krščanski socialci in nemški nacionalci, poljski klub in meščanski Italijani, vsi so doslej vladi dovolili, karkoli je zahtevala. Slovanska unija namerava storiti ravno to, če le eden ali drugi od njih postane minister.

V tem ko se zapravlja denar za militarizem, pa primanjkuje sredstev za produktivne izdatke. Graditi se ne morejo vodne ceste, ki bi ne pospeševale le gospodarskega razvoja Galiske, Moravske in Nižjeavstrijske, temveč dali tudi priliko za delo brezposelnim. Meščanske stranke nimajo smisla za velike

gospodarske skrbi delavskega razreda. Vse svoje strasti posvečujejo

narodnostnim bojem.

Oni otežujejo vsako delo v državnem zboru in dele ljudsko zastopstvo v dva sovražna narodna tabora. Brezkončen narodnostni boj onesvešča zbornico napram ljudstvu tuji, dvoru prijazni vladi, katera jo ob vsaki priliki mogočno potiska v stran. Meščanske stranke ne najdejo poti iz nacionalnega kavsa in bankerotna vlada stoji brezmišelnost in nemo ob strani. Državni zbor naj bi ugodil opravičeni zahtevi Italijanov, ki zahtevajo italijansko fakulteto. Obstrukcija je onemogočila rešitev narodnostnega vprašanja. Naš predlog, glede podpor narodnim manjšinam za vse narodnosti v enaki meri, jim je nudil priliko to urediti. Koalicija nemških in slovanskih nacionalistov je skušala preprečiti tudi to delo v narodnostnem odseku. Rešiti ne znajo podrobnih vprašanj rešiti pa tudi nočejo celotnega narodnostnega vprašanja, vjeti v mreže narodnostnih fraz, ne najdejo pota do miru in sprave!

Sodrugji in sodruginje!

To parlamentarno delo je razkrinkalo bistvo meščanskih, strank. Krinka je padla. Pred nami vidimo grdo sliko meščanskih strank, ki ne zastopajo družega, nego koristni posedujočega razreda, uničujoči šovi nizem in strahopetno hlapčevstvo napram vladajočim.

Naša dolžnost je toraj to spoznanje raznesti med množice. Učite naše sodruge, vaše tovariše pri delu, kaj je vzrok nedelavnosti v državnem zboru, zakaj delavski razred od ljudskega zastopstva ne dobi, kar je zahteval in pričakoval.

Izvoljenci meščanstva so večinoma naše predloge odklanjali in se niso brigali za naše mnenje in svarila. Zato pa zahtevamo sodbo volilcev. Storite svojo dolžnost, potem zasedanje tega državnega zbora ne ostane neplodno; delavski razred se bo naučil razločevati prijatelje od sovražnikov, spoznal jih bo in sodil. **Živela mednarodna socialna demokracija!**

Predsedstvo socialne demokratične zveze državnega zbora: Adler, Daszynski, Diamand, Nemeč, Pernerstorfer, Pittoni, Resel, Seitz, Seliger, Soukup, Tomašek.

Velikanski napredek organizacijske misli.

(Konec.)

Dne 21. februarja 1910 zborujoči občni zbor glavne zveze je sklenil v pokritje primanjkljaja povišati članarino in sicer jo podvojiti tako, da bo zveza imela mesto 51.737 kron 102.780 kron dohodkov. Ta sklep, ki je bil enoglasen, določa članarino po plačah od 0,5 do 0,3 od tisoč in sicer tako, da z naraščanjem plač, relativno pada prispevek. Nadalje se namerava ustanovitev posebnega obrambnega sklada, za katerega bi bilo treba posebnih doneskov in ki naj bi dal glavni zvezi potrebnih sredstev v primerni višini. Dandanes imajo sicer posamezne zveze precejšnje svote, glavna zveza pa še nima skladov za slučaje stavk in izprtij.

Avstrijska glavna zveza delodajalcev obseza deset strok stavbenih obrti, pet organizacij tekstilne obrti, dvoje organizacij obrti za živila, štiri organizacije takih obrti, ki izdelujejo prvine in konečno šest zvez drugih strok poleg dveh podružnic. Največ je nižje-avstrijskih ali dunajskih zvez in le malo jih je v provinciji ali pa takih, katerih delokrog se razteza čez vso državo. Organizacije podjetnikov so, po trditvi dr. Emil Lederer-ja, ki je nepristransko opazovalec, na strogo mejnarodni podlagi. Iz tega sledi, da so čista zastopstva interesov. Dr. Lederer pravi nadalje in to si je treba, ravno v sedanjem času, ko vlada v avstrijskem strokovnem gibanju delavstva, nekako

sporazumljenje, posebno zapomniti. On pravi: »One streme po združenju delodajalcev raznih kronovin, brez razlike narodnosti in so zaradi tega primorane popolnoma izločiti v Avstriji prevladajoča politična nasprotja iz svojega delokroga«. Ta mejnarodnost, ali bolje rečeno: Prepoderanca gospodarskih interesov napram narodnostnim nasprotjem je za Avstrijo nov pojav in je prav gotovo posledica mejnarodnega delavskega gibanja. Jako čuden slučaj je, da se ravno v času, ko se združijo zveze delodajalcev raznih narodnosti v skupno zvezo, pojavlja v socialno demokratični strokovni organizaciji separatistični duh.

Veleindustrija in mala obrt sta našla skupna tla in enakost interesov v nasprotju proti delavcem. Na te organizacije vplivajo iz ene strani skušnje, nabrane v nemških zvezah delodajalcev, iz druge pa, organizem državne strokovne komisije, tako n. pr. njih obrambeni sklad, ki je kopija našega solidarnetnega sklada. Ta obrambeni sklad nima postati podlaga bodočih bojev, na vsak način mu je pa določeno jako merodajno mesto v taktiki izprtij avstrijskega podjetništva.

Lederer tudi dokazuje, da so podjetniki nasprotni vsakemu socialno-političnemu napredku, da skušajo dobiti vpliva v pravnih odlokih in da upajo, da jim bo mogoče pri reformi kazenskega zakona uveljaviti svoje želje glede koalicijskega prava, ki po njih nazoru dovoljuje delavcem preveč svobode.

Če vse to uvažujemo, potem moramo prav resno računati s tem, da se povspno avstrijski podjetniki v najkrajšem času na višino njih nemških tovarišev in da imamo tedaj pričakovati velikanskih bojev, kakor je bilo v zadnjem času izprtje stavbenih delavcev v Nemčiji in malo preje v Švedski. Konečni izid teh bojev je pa izključno le v rokah avstrijskega delavstva samega in zaradi tega prav gotovo ni najpametnejše, če to delavstvo brezbrizno gleda velikanski napredek podjetništva, ter drži roke v žepu in čaka na one golobe, ki bodo baje pečeni prileteli v usta. Iz nasprotnikovega dela se moramo neprestano učiti in vsako luknjo v lastnih vrstah takoj izpopolniti, da nas ne dohite nepripravljenih. Sedanje naše delo pa ni tako, da bi lahko brez vse skrbi gledali v bodočnost. Ravno nasprotno opazujemo, da je ravno v tem najnevarnejšem trenutku tudi stremljenje, nas razdvojiti in razcepiti, največje. Na vseh koncih in krajih vstajajo sleparji, ki se bijejo ob prsa, povdarjajoč, da so socialni demokratje, ob enem pa snujejo žolte organizacije in zanje agitirajo z vso vnemo. V resnici so pa popolni nevedneži, ki nimajo niti pojma o gospodarskem položaju delavstva, ali pa podli hinavci, ki pod pretvezo splošnega blagostanja služijo svojim lastnim egoističnim namenom. Prve in druge pa podpira z vso vstrajnostjo in gmotno podporo podjetništvo, dobro vedoč, da bo imelo od teh pojavov edino le ono koristi.

Avstrijsko delavstvo je dospelo na nevarno križpot in naloga vseh poznavalcev razmer je, da mu pokaže preteče nevarnosti. Če hočemo, da se s težkim trudom in napornimi boji pridobljeni poboljški pridržijo in izpopolne, potem je edina pot, po kateri nam je kreniti, jasno začrtana v mejnarodni in mejverski organizaciji avstrijskega in svetovnega podjetništva. Da pa dosežemo ta cilj je neobhodno potrebno, da z neumornim delom prepričamo avstrijski proletarijat o škodljivih in neizogibnih posledicah nastopivše poti razcepljenja.

Indiferentizem.

V vsakem človeku, katerega označimo z borniranim ali omejenim, spoznavamo tudi indiferentizem. Njegov obzor je ozek in preko njega ne more. V gotovi smeri morda jako premeteno misli, vsestransko razumevanje mu je pa tuje. Kar se ne zлага z njegovo gotovo smerjo, to trdovratno odklanja

in kaže se pravcatega zagrizenca. Tak človek je v obžalovanja vredni nesvobodi. Ne razvija se, in se nikoli ne povspne, manjka mu boljše, gonilna, živa vez z mišljenjem in občutkom, reven je in enostranski ne le na razumu, temveč tudi v občutkih.

Na drevju mora videti teleta, če mu naj dopovemo, od kod prihaja meso.

Kaj meni mari? — se vpraša tak proletarec; vedno so bili reveži na duhu in najbrže bo tako tudi vedno ostalo! — pričnite vendar že enkrat z boljšimi časi, potem smo tudi mi z vami!

Gotovo je potrebno mrtvece pokopavati; še bolj potrebno je pa živim pomagati, da boljše žive in ne ginevajo predčasno. Neumnost, lenoba mišljenja in klečeplaztvo se imenujejo sesalci našega mozga; ko bo enkrat duševna kultura dosegla tisto višino, kakor dandanes agrarna kultura, potem bodo za ljudi kmalu pridobljene take razmere, ki bodo napravile življenje vredno in znosno.

Ali veste, kdo so sovražniki svobode? To so brezbrizni delavci, vsi tisti, ki ne slišijo, ki nočejo videti, ki z nami ne črtijo iz same lenobe in trmoglavosti. Najgrše in najsramotnejše je, če delavec ne drži z delavcem.

Človek je že od svojega rojstva odvisen od drugih in tudi odrašeni se mora z drugimi družiti, z njimi skupno delati, kajti le na ta način je koristen, zmožen in lahko zadobi pravo zadovoljnost. Je-li tako težko to spoznati? Indiferentizem je, ki nas vse ovira! Res je dolga pot, ki jo mora človek prekoračiti od tesnobe do širjave. Tako majhen in ozek je svet novorojenčka, ki si ga zлага z nekoliko barv, z občutki svetlobe in prijemanja, z občutki dobrodejstev in bolečin. Kako sramotilen primer za one, ki vedno tarnajo da je vedno slabše, ki vedno čakajo, da se napravi nekaj velikega izrednega, ne da bi pri tem sami sodelovali in ki samo čakajo, da kujejo dobiček iz žrtev svojih tovarišev.

Vlažno zemljo in močenje se da osušiti, nemogoče je pa nadomestiti posušene mozgane, vendar pa bo prišel čas, ki ga bodo najobčutnejše čutili ravno tisti, ki so vzlic svoji inteligenci največji brezbrizneži in s svojo brezbriznostjo dajejo slab zglede manj inteligentnim. Če se število tovarišev kake stroke naravnim potom množi, kar je samo ob sebi umevno, potem je vendar tudi mogoče, da se skrajša delavni čas in tudi uvedejo razmeram primerne plače.

Kakor hitro pride večina do spoznanja, da je potrebno delo, ki ga je napravila večina, vsaj tako dobro in da opravičilo prijetno življenje, kakor vživajočim lenuhom, potem se bo lahko tudi prešlo preko odpora brezbriznih klečeplazcev na dnevni red.

Nezadovoljstvo je naperjeno proti vsem, ki se protivijo razvoju in naprednemu stremljenju delavskega razreda.

O vsem mogočem se govori, o slabih časih pa in o tem, kar vznemirja vsa sreča, se pa ničesar ne sliši; v najboljšem slučaju se sliši širokoustno prepričanje: »Če bo šlo gospodom dobro, se tudi nam ne more slabo goditi«.

Še enkrat: Kadar bodo prišle množice do spoznanja, da bodo znale razločevati prijatelja od sovražnika, takrat bodo kmalu zginili cestni roparji in tolpe ciganov, ki pod pretvezo resnice vse goljufajo in z njimi tudi njih privilegije.

Friderik Hebbel je nekoč dejal: Največja neumnost je, sključen vstopiti v življenje. Življenje je posvečeno nasprotovanju. Povspnimo se in sicer tako visoko, dokler z glavo ne zadenemo.

Meščanski poslanci so še vedno sovražniki železničarjev.

Naša trditev, da meščanski poslanci nimajo volje zboljšati gmotni položaj železničarjev, je ponovno potrjena in sicer v letošnji proračunski debati državnega zbora. V živem spominu je še svoječasni dvajsetmilijonski predlog poslanca sodr. dr. Ellenbogen-a

in zopet se postavljajo meščanski poslanci na stališče, da železničarjem ni treba ničesar dati. Državni poslanec sodr. Tom schik je po nalogo organizacije porabil letošnjo proračunsko debato, da v njej zastopa zahteve železničarjev. Po veliki večini so te zahteve že stare in njih uvaževanje je bilo že leta 1905, 1907 in 1908 s strani železniškega ministerstva obljubljen. Ker se pa doslej tozadevno ni ničesar napravilo in ker so gospodje v železniškem ministerstvu vedno povdarjali, da pripoznajo opravičenost stavljenih zahtev, da pa finančno ministerstvo za izvedbo teh zahtev ne da, oziroma nima sredstev, zato je bilo neobhodno potrebno, da državni zbor dovoli finančnemu ministru potrebnih sredstev. Državnim poslancem, ki so brezizjemno v onih časih ko so bili še državnozborski kandidati, obljubovali železničarjem vseh narodov svojo pomoč v slučaju izvolitve, se je toraj morala nuditi ponovno prilika, da izpolnijo svojo obljubo. Snedli so pa svoje obljube ravno tako, kakor pred tremi leti in s tem dokazali, da jim je usoda železničarjev deveta briga in da jih drugače ne poznajo, kakor če rabijo njihove glasove. Dobro bi bilo, če bi si železničarji te Janusove obraze dobro zapomnili in pri prihodnjih volitvah s svojatjo temeljito pomedli. Da si pa vsak posameznik lahko napravi jasno sliko, prinašamo v naslednjem izvleček iz govora poslanca sodr. Tom schika, v katerem je utemeljeval v zbornici svoj manjšinski predlog, ko je bil ta v odseku odklonjen z večino glasov meščanskih poslancev.

Bistveno je bil govor

sodrug a Tom schik - a

sledeč: Pred vsem je povdarjal potrebo zboljšanja gmotnih razmer železničarjev in utemeljeval važnost predlogov.

Prvi predlog zahteva vreditev postranskih zaslužkov. Leta 1907 se je začelo s tozadevno reformo. Vpeljalo se je doklado za nočno službo, vendar so jo pa od vseh vrst čuvajev dobili samo sluge bločno znamenjske službe in kontrolni čuvaji. Vsem drugim vrstam čuvajev se ni dalo ničesar, čeravno tudi vsi drugi opravljajo nočno službo. Stavil sem toraj predlog, da se uvede doklada za nočno službo za vse vrste čuvajev in bi potrebna svota za letošnje leto znašala dva milijona kron, vstevši tudi čuvaje podržavljenih železnic. Železniško ministerstvo seveda stoji na stališču, da gre ta doklada vsem čuvajem, vendar pa odgovarja z običajnim odgovorom: »Denarja ni, finančno ministerstvo se pa tej zahtevi odločno upira«. Tudi delavci, ki nadomestujejo čuvaje, bi imeli dobiti to doklado. Nadalje bi moralo osebje tovornih vlakov dobiti ravno isto časovno odškodnino, kakor ono pri osebnih vlakih. Leta 1907 se je obljubilo, da se uredi pri strojnem osebju premija na premog in tudi to se do danes še ni zvršilo. Nasprotno se je pa strojnemu osebju od premije na premog še nekaj odvzelo. Za ureditev postranskih zaslužkov vlakospremnega osebja je potrebna svota 800.000 kron, za ureditev premij na premog pa en milijon kron, toraj skupno za ureditev postranskih zaslužkov osebja 3·8 milijonov kron.

Nadalje je zahtevanih tri milijone kron, za povišanje plač delavcem. Leta 1907 je bilo sicer v to svrhu dovoljenih tri milijone kron, ki naj bi se v prvi vrsti zato porabile, da se poviša začetne plače in pa plače starejšim delavcem. Takrat dovoljena svota treh milijonov kron pa ne odgovarja faktični potrebi in se je veliko prenizko nastavila, ker je bilo mogoče z njo plače le za deset ali pet vinarjev dnevno povišati. Tri milijone kron je gotovo prav lepa svota, ali če se vpošteva, da jih je razdeliti med 80.000 delavcev, potem pride na posameznika le neznatna malenkost.

Predlagal sem tudi, da se v avtomatiki za sluge skrajšajo čakalne dobe. Tisti poduradniki, ki so bili do leta 1899 nastavljeni, so dobili dveletne čakalne dobe, slugam se pa tega ni dalo. Seveda se je začetno plačo zvišalo na 900 kron, obenem se je pa

tudi mlajšim podaljšalo čakalne dobe tako, da ne morejo dohiteti starejših. Med tem ko se je uredilo avtomatiko poduradnikov, se je pri slugah dovolilo dveletno čakalno dobo le onim, ki do leta 1909 še niso dosegli ti-sočkronskega razreda, vsi drugi pa ostanejo v triletni čakalni dobi. Stavimo toraj predlog, da se dovoli en milijon kron za ureditev avtomatike slug. Poleg tega naj se pa še delavce hitreje nastavlja, kakor doslej.

Poskuša se, delavce pri štabilizaciji na vse mogoče načine oškodovati. Pri proračunih štabilizacije so merodajni najraznovrstnejši načini. Tako je bil nekaj časa merodajen zadnji zaslužek, sedaj je pa zopet merodajna skupna službena doba, tako, da ima delavec, kadar je štabiliziran, nižjo plačo, kakor je bila njegova zadnja dnina. Poleg tega se pa ljudem še obleka vračunava, vzlic temu, da še vedno ostane last državnoželezniške uprave.

Eden mojih nadaljnih predlogov stremi po tem, da se odpomore stanovanjskim težkočam osebja. Akcija, ki jo je toradevno uvedlo železniško ministerstvo »z zidanjem stanovanj za osebje, je nezadostna. V Lincu se ima graditi taka stanovanja, tam je namreč tako pomanjkanje stanovanj, da stanujejo ljudje celo v živinskih hlevih, ker drugje ne morejo dobiti stanovanj. Zidalo se je alpske železnice in se pri tem oziralo na strategične potrebe brez ozira na to, da se je prekoračilo dovoljeni kapital za veliko milijonov kron; oziralo pa se ni prav nič na železniško osebje. Železnica je bila gotova, bilo pa ni stanovanj za železničarje in v najhujši zimi so morali po nekaterih krajih, kakor n. pr. na Jesenicah, stanovati v železniških vozeh! Zidanje stanovanj se pa včasih tudi zavlačuje na naravnost nečuden način. Naša organizacija je nešteto krat posredovala pri zasebnih podjetnikih, da bi prodali državi primerne prostore po primeznih cenah, kjer naj bi se gradile hiše za stanovanja osebja, tako n. pr. v Ljubnem, kjer bi dobili svet po 2 kroni kvadratni meter. Predlagali smo železniškemu ministerstvu naj ta svet kupi. Prodajalec je določil gotov čas za nakup, je ta rok podaljšal in končno še čakal, dokler mu že ni bilo to čakanje preneumno, naposled pa svet prodal po 2 kroni. Sedaj pa prihaja kupec, ki je svet kupil po 2 kroni, ter ga železniškemu ministerstvu ponuja po tri krone. Pri nakupovanju takega sveta je stvar vedno taka: če zvedo posestniki sveta, da misli država svet kupiti in se tozadevno hitro ne odloči, je naravna posledica, da se svet podraži. Če se pa tako zadevo tako zavlačuje, da hoče imeti od one strani finančno ministerstvo v naprej zagotovilo, da se bo denar s 4 odstotki obrestoval, na drugi strani se pa stvar z raziskavanjem in čakanjem zavlačuje, potem je to gotovo škodljivo, in se mora enkrat za vselej odpraviti. Trdi se pa tudi, da ni denarja za zidanje takih hiš, med tem ko leže pri strokovnozadružni zavarovalnici proti nezgodam milijoni, ki bi se lahko v to svrhu vporabili. Doslej ni bilo mogoče zavarovalnico zato pridobiti in še pred pol-drugim letom, ko se je od nje zahtevalo, naj zida stanovanja za uslužbenca, se je tej zahtevi protivila. V zadnji proračunski debati je pa v odseku železniški minister izjavil, da bi bila sedaj zavarovalnica pripravljena in po tej izjavi menda smemo upati, da se zadevo ne bo več predolgo študiralo. Zahtevamo toraj, naj se v prvi vrsti poskrbi od zavarovalnice denar, da bo mogoče hiše graditi, ker pa ta akcija sama na sebi ne zadostuje, naj se tudi stanarino primerno poviša v slabejših postajah zato, da bo osebju tudi mogoče plačevati stanovanja v teh hišah. V dosego tega zahtevamo, da se postavi svota enega milijona kron v proračun.

Ti predlogi so bili v odseku odklonjeni, ker se je trdilo, da je nemogoče postaviti svoto 8·8 milijonov kron v proračun, za zboljšanje razmer železniškega osebja. Železniški minister je trdil, da se je pojavilo hipno zboljševanje za železniške uslužbenca in da je to povročilo 25 milijonov kron izdatkov. Ta svota pa vsebuje tudi pomnoženje osebja, ki se ne sme vračunavati v zboljšanje so-

cijalnega položaja osebja. Prav mirno se lahko trdi, čeprav se računa v prilog ministerstva, da so je izdalo za zboljšanje socialnega položaja osebja kvočjemu 17 milijonov kron, in mi bi bili popolnoma zadovoljni, če bi se dovolilo še to, kar manjka do 25. milijonov. Železniški minister je sam priznal, da so v Nemčiji izdatki za osebje v razmerju z obratom mnogo višji, da so pa tam tudi dohodki splošno višji.

Ker se je v odseku moje predloge odklonilo, sem jih vložil kot manjšinske predloge, kajti jaz grem s stališča, da se bo gotovo izplačalo, če uvažujemo, da je treba zboljšati položaj osebja, kajti pošteno plačano osebje bo potovo boljše delalo, kakor slabo plačano.

Govornik je konečno še omenil resolucije, ki so bile oddane vladi v »uvaževanje«; med drugimi tudi ono glede uvrščenja osebja podržavljene severozapadne in državnoželezniške železnice in enoki zahteva dopuste in službeproste dni za delavce. V obeh slučajih dane obljube še niso izpolnjene, ravno tako kakor one glede skrajšanja službene dobe in početnih plač sprevodnikov severne železnice, katere se je nastavilo z nižjimi plačami, kakor prej. Pozval bi toraj vlado, da te resolucije, ki so ji bile oddane v uvaževanje tudi res uvažuje in konečno vendar reši pereča vprašanja.

Predlog je bil v zbornici odklonjen z 246 proti 142 glasovi. Vse vladne stranke so glasovale proti; (toraj tudi vsi slovenski poslanci) tudi krščansko socialni in nemško radikalni, takozvani zastopniki delavstva, se niso sramovali oddati svoje glasove proti zahtevam železničarjev. To glasovanje bo morda vendar konečno odprlo oči še onim železničarjem, ki pri raznih volitvah ne poznajo drugega, nego običajne golaže in volilno pijačo. Če bi železničarji vseh krajev in narodov ne bili tako pozabljivi in brezbrizni, kakor doslej, potem bi si tudi meščanski poslanci proketo premislili, predno bi oddali svoje glasove proti njihovim zahtevam. To naj bi posebno uvaževale žene železničarjev, ki niso nikdar deležne volilnih požrtij, ki pa občutno čutijo svoj in svojih otrok glad, ki je posledica nekaterih požrešnih očetov. Volilne golaže in pijače plačujejo doslej izključno le družine nerazsodnih in se baje za politiko ne brigajočih volilcev, nikoli pa kandidatje, ki potom teh čednih sredstev zasedajo zastopniška mesta.

* DOPISI *

Ljubljana južni kolodvor: Ali v Ljubljani res ni mogoče nobene stvari »pro domo« rešiti? Skušnje potrjujejo te vprašanje. Precej časa je že, kar smo se mogli zateči v javnost, da se je odpravilo popolnoma neumastno štedenje z znamenjskimi sredstvi. To je bilo še za časa zloglasnega Gutmana in danes ko vlada nov načelnik, se utihotapljuje zopet stare zazvade. Gotovi ljudje hočejo na vsak način nekaj »prišparati«. Južno železniška uprava predpisuje za vsakega nadsprevodnika, vlakovodjo, sprevodnika, zavirača in pripenjača znamenjsko piščalko, katera bi samovsebi umevno mogla biti privezana na vrvici. Mi seveda ne mislimo da bi bila ta vrvica za »parado«, temveč da piščalka potrebuje tako pritrdilo. Gotovi gospodje so drugega mnenja, ker drugače bi ne bilo mogoče, da je od vsega prizadetega osebja, dobilo te vrvice komaj 20 mož. Vsi drugi naj si jih menda sami nabavijo. In posledica tega je, da ima vsak mož pri vlaku drugačno vrvico, kar je gotovo smešno in izgleda kakor mavrica. Več sprevodnikov in skoro vsi zaviraži pa nosijo piščalke sploh v žepu, kar je seveda v korist hitrega izvrševanja službe. Vse tozadevne pritožbe so doslej brezuspešne. Potrebovali bi najmanj 500 vrvic za piščalke in 200 za trobente. Drugi nedostatek, ki je v gotovih slučajih tudi jako občuten, je, da se daje vlakom navadni G-voz kot službeni voz. Če se opošteva, da mora vlakovodja v takem

vozu vpravljati 12 do 14 ur službe, potem se seveda opravičeno tudi vpraša: Čemu imamo na postaji toliko osebnih voz v rezervi? Inšpektorat je sicer izdal odlok, da se ne smeje vporabljeni službenim vozom, nam se pa zdi, da je tak odlok nesmiseln. Morda bo vendar treba tudi pri tem vprašanju reči po samopomoči. Če bo to upravi ugajalo, je drugo vprašanje. Inšpektorat sicer ta svoj odlok utemeljuje s tem, da primanjkuje voz, vendar pa opazamo, da se službene vozove uvršča v osobne vlake, čeprav to ne odgovarja predpisom, ker so kolesa drugo od drugega oddaljena manj nego 3-8 metrov.

»Ergänzungsheft« pravi, da se sme G-voze vporabljeni kot službene vozove le pri delavnih in materijalnih vlakih. To je tudi umevno, kajti pri tacih vlakih je pisarniško delo malenkostno in se že opravi; drugače je pa pri vlakih, ki vozijo 12 do 14 ur. Če vlakovodja izjavi, da v takem vozu ne more opravljati službe, se mu enostavno grozi, da se ga bo odtegnilo od službe. Ali ne smrdi to po terorizmu? Kdo bi ga neki v slučaju nesreče zagovarjal?

Da se umaknejo vsem eventualnim posledicam, izjavljajo ljubljanski vlakovodje, da odklanjajo vsako odgovornost za vse slučaje, ki bi bili posledica gori omenjenega odloka in svare že vnaprej upravo pred tem. Ob enem pa se obračajo tudi do c. kr. generalne inšpekcije s prošnjo, da si stvar ogleda in potrebno ukrene.

*ljubljski vlakovodje
južne železnice.*

Žrtev svojega poklica. Kruta moda je zahtevala zopet mlado žrtev. Dne 29. p. m. je ponesrečil pri vlaku 178b med postajama Kranjska gora. Dovje sodr. *Barovnica*, ki je padel z vlaka in se na licu mesta ubil. Kako je bilo to mogoče, bode dognala še le preiskava. Že danes pa lahko trdimo, da je tudi tej nesreči vzrok umarana uprava, ki štedi povsod in če se gré tudi le za par kil železa. Če bi bili državno-železniški mostovi nekoliko širji, bi sodr. *Barovnica* in še več drugih lahko še živeli. Kako priljubljen je bil preminuli je dokazal naravnost impozanten pogreb, katerega je priredilo »pogrebno društvo železniških in državnih uslužbencev v Ljubljani«.

Mrtvo truplo se je iz Dovjega z železnico prepeljalo v soboto na ljubljanski državni kolodvor, odkoder je bil pogreb ob 5. uri popoldne. Pred žalujočimi so se nosili vencji, ki so jih darovale organizacije, med njimi dva z rdečimi trakovi, ki so se nosili razpeti. Potem so korakali v službeni obleki v dolgem sprevedu tovariši ponesrečenca, poduradniki, uslužbenci in delavci. Ob vozu so nosili železničarji v paradni opravi goreče svetilke; za mrtvaškim vozom so šli železniški uradniki z gospodom načelnikom Hraševcem na čelu, pa zastopniki stranke in organizacij ter v nepregledni vrsti ostali žalujoči. Lep spreved je povsod napravil velik vtisk. Pokopan je pokojnik na novem pokopališču pri Sv. Križu, kjer je po končanih obredih spregovoril sodrug *Ethin Kristan* nekoliko primernih besed v slovo. Pogreb je pokazal, kako priljubljen med svojimi tovariši je bil rajni *Barovnica*, ki je bil tudi zvest in delaven član železničarske organizacije, za katero si je zlasti v Šiški pridobil lepe zasluge. Tovariši mu ohranijo časten spomin.

Domače vesti.

Dr. Mandić pere zamorca. — Meseca decembra l. l. smo pisali o prognem mojstru Škerjancu, da je skušal z denarjem pridobiti našega urednika za N. D. O. Na to je bil ogenj v stregi pri N. D. O., ki je menda Škerjanca prijela za ušesa, na kar je ta počel trositi pri vseh sestankih prognih mojstrov vest, da toži sodr. *Kopača*. Z mirno vestjo smo pričakovali obtožnice, ki pa nikakor ni hotela priti. Povprašali smo na za to kompetentnem mestu, koliko resnice je na Škerjančevem bahanju in zvedeli smo,

da Škerjanec sploh ni tožil. Ker pa je dotični gospod še zmiraj neresnico govoril in ponavljaj goriomenjene trditve, smo v štev. 12. t. l. Škerjanca sunili pod rebra, da naj že vendar enkrat uresniči svoje žuganje s tožbo.

Ali verjeli nismo svojim očem, ko smo v 26. štev. »Narodnega delavca« čitali sledečo

I z j a v o.

Z ozirom na obdolžitve, ki jih širi proti tov. Ivanu Škerjancu, železniškemu mojstru v Trstu, g. *Kopač*, češ, da se baha okolu, da ga je ovadil radi razžaljenja časti, da pa tega ni dosedaj storil, izjavljam jaz podpisani, da mi je tov. Škerjanec že meseca decembra t. l. naložil, naj vložim ovadbo proti g. Jos. *Kopaču* radi razžaljenja časti.

Trst, dne 30. junija 1910.

Dr. Josip Mandić.

In sedaj vprašamo gosp. Mandića, ki trdi, da je Škerjanec že meseca decembra, — ne vemo ali tega ali lanskega leta, ker iz izjave to ni razvidno, — dobil častni nalog, vložiti ovadbo proti *Kopaču* radi razžaljenja časti, zakaj je vendar pustil celo zadevo objektivno in subjektivno zastarati? Morda se pa vendar Škerjanček ni upal pred porotnike. Upamo, da se sedaj vendar ojuanači in da ne bode odtegnil meseca junija t. l. vloženo ovadbo proti sodr. *Kopaču*.

Veselo nas bode, če nam bo dana prilika pred porotniki razkriti vso zahrbtno in precej gnusno delovanje g. prognega mojstra.

Ker se bojimo, da se bode g. Škerjancu omehčalo hrbišče, še predno pride do porotniške razprave, mu svetujemo, naj zavzije vsak dan gotovo porcijo alkohola, da mu predčasno srce ne zleze v hlače.

Omejitev podpore rezervistom.

— Morda se čitatelji našega časopisja še spominjajo, koliko truda in napora je bilo treba v državnem zboru, preden se je našim sodrugom poslancem posrečilo doseči zakon za podporo družin onih rezervistov, ki so poklicani k orožnim vajam. Ko je bil končno zakon sprejet, je zopet stalo veliko truda, preden se je spravil avstrijski »Amtsschimmel« v tek. Veliko družin je moralo kar po več tednov čakati na podporo, ker se naši birokrati niso mogli zjediniti, če je podpora res potrebna ali ne. Končno se je stvar vendar za silo uredila, tako da je bila odvrnjena vsaj največja beda od onih družin, katerih oskrbniki so bili poklicani k orožnim vajam. Finančnemu in domobranskemu ministertvu pa naenkrat ta hitrost ne ugaja več in zaradi tega sta izdala odlok od 4. marca 1910 pod št. 6833, s katerim se podrejenim oblastim naroča, pri izplačevanju podpor ozkosrčneje postopati. Uredništvo graškega bratskega lista »Arbeiterwille« je dobilo v roke odlok c. kr. finančnega ravnateljstva za Koroško od 17. marca 1910 pod št. 545/III., ki nalaga okrajnim glavarstvom, z ozirom na gori omenjeni odlok finančnega ministertva, da imajo vse prošnje za podporo najstrožje preiskati. S tem odlokom so se seveda sv. Birokracijo vrata odprla najširše in trajalo bo tedne in tedne, preden bo okrajno glavarstvo zaključilo svoje poizvedbe, če so posamezne prošnje opravičene ali pa ne. Odlok pravi med drugim:

»Stvar finančne uprave bo, da v bodoče proti vsem, preko obstoječih predpisov stavljenim predlogom, z vso odločnostjo nastopi, kajti oskrbovalno svoto ni smatrati za podporo revnim in ker nikakor ne gre, da bi se dajalo podporo družinam, ki že sploh slabo žive, le zaradi tega, ker je slučajno en član take rodbine poklican k orožnim vajam, kajti taka podpora bi itak ne mogla trajno zboljšati razmer dotične družine«.

Koncem odloka je čitati:

»Posebno pozornost bo treba polagati na dejstvo, če je obstoj dotične družine res v nevarnosti in to posebno v slučajih, kjer bi podpora presejala doslejšnje dohodke družine k orožnim vajam poklicanega, ker bi v tem slučaju pomenila podpora relativno le malenkost«.

Tako ozkosrčje je vendar odveč. — Tri leta mora vojak služiti, oddati mora državi vso svojo moč in če se ga pozneje pokliče k orožnim vajam in vsled tega zgubi svoj zaslužek, mora njegova družina trpeti glad in bedo. 50 odstotkov zaslužka, ki mu jih povrne država kot odškodnino, itak ne zadostuje za najnujnejše potrebe družine in sedaj hočejo še pri tem utrgavati, poleg tega pa še z nepotrebnimi poizvedbami zavlačevati. Vojaščina obremenjuje ljudstvo z najtežjimi žrtvami, za »drednute« in velevlastno politiko izdaja stotine milijonov, štediti pa hoče pri gladnih družinah rezervistov. Vsega tega pa ne vidijo oni, ki jih je ljudstvo poslalo v parlament, da tam zastopajo njegove koristi. Za zahteve militarizma so vedno pripravljani, če je pa enkrat izjemno treba zastopati tudi koristi ljudstva, so pa na dopustu ali pa sploh odsotni, da se pozneje lahko izgovorjajo s svojo nenavzočnostjo. Delavnemu ljudstvu bo treba, da takih dogodljajev ne pozabi, kadar se bo zopet okrog njega beračilo za glasove.

Zvišanje prejemkov »starih« penzionistov.

— V zadnjem času je plenum državnega zbora razpravljalo o poročilu proračunskega odseka o zvišanju prejemkov za »stare« penzioniste. Gre pa za penzije pred 7. oktobrom 1898 vpokojenih državnih uraduradnikov, ki jim tedanje zvišanje plač ni doneslo nobenega poboljška. Prejemki se jim zvišajo do tiste višine, ki bi dosegli po kasnejših regulacijah plač. Isto velja tudi za pokojnine državnih uslužbencev in orožnikov, Drugi zakon razširja določbe navedenega zakona na vse vdove državnih uraduradnikov, ki so še tedaj živale pokojnino. Oba zakona, ki poravnata le star dolg, veljata od 1. januarja 1910. Poročevalec je bil *Wolf*, v razpravo so posegli *finančni minister*, *Stölzel*, *Kunschak*, *Glöckl* (ki je izrekel soglasje naše frakcije) in *Slama*. Sprejeta je bila tudi resolucija *Tomschika* in *Ellenbogna* (socijalnih demokratov), da naj se raztegnejo ugodnosti tega zakona tudi ne »stare« penzioniste in provizijoniste državnih železnic.

Impozanten shod prometne zveze se je vršil v pondeljek dne 4. julija v Ljubljani in sicer v gostilni »pri starem tišlerju« v kolodvorski ulici. Sklicatelj je bil slavni propagator krščansko-socijalne misli *Koleša*, poročevalcem je bil pa določen *Sarabonov* in Čudnov agent in postransko še pristav juž. žel. gosp. *Trtinek*. Ker je bil shod baje javen in na dnevnem redu tolmačenje pravil provizijskega sklada južnoželezniških delavcev, je naravno da so se zanj zanimali železniški delavci in se odzvali vabilu poset.

Prišlo je, reci in piši, *enajst* Kološevih pristašev, med njimi 5 indiferentov in pa 38 naših somišljenikov. Tak poset seveda *Koleši* ni bil všeč ali konečno se je vendar mogel vdati v božjo voljo in otvoriti shod. Gosp. *Tertinek* se je rešil svojo nalogo — kakor smo pač pričakovali — tako žalostno, da je s svojim nastopom kompromitiral ne le sam sebe temveč ves svoj stan, kajti dokazal je, da je uradništvo v predmetu, ki ga je hotel pojasniti delavcem, veliko slabije podkovano nego delavci sami. Kadar je možakar dospel do kake točke, ki mu ni bila jasna si je enostavno pomagal iz zagate rekoč: »To bodo pa že na Dunaju oni skuhalo«. Ker se je to zatrjevanje opetovano ponavljalo, mu je konečno vendar eden naših sodrugov povedal v medklicu, da ne bo posebno dobro kuhano če prepuščamo vso kuho le Dunajčanom. Ko je gosp. *Tertinek* končal svoje poučno (?) predavanje, sta še skušala slučajno navzoča sodruga *Köcmer* in *Tokan* njegovo nepopolno znanje izpopolniti in mu dala konečno dober svet da se v prvi vrsti sam pouči o zadevi. Shod je imel popolen uspeh, toda ž njim ni bil zadovoljen *Koleša*, ki je že prej pobral svoja sila in kopita ter prepustil gosp. *Tertineka* svoji usodi. Naši sodrugi so se pa na vso moč smejali.

INOZEMSTVO.

Stavka francoskih železničarjev. Kakor smo že v zadnji številki našega lista poročali, bijejo francoski železničarji hud boj s svojimi upravami. Namerava se celo, poklicati železničarje v vojaško službo. Obširneje bomo o tem poročali v prihodnjih številkah.

Gospodarski položaj v Avstriji in samopomoč delavstva.

Pred par leti nastala gospodarska kriza in nje posledice se od dne bolj omiljuje. Če temu dejstvu pridenemo še drugo, da so namreč tudi delavci vobče in železničarji še posebej, v teku zadnjih let, potom svoje moči, izražene v strokovnih in političnih organizacijah, precej pridobili v gmotnem oziru, potem bi človek mislil, da nam je pogled v bodočnost popolnoma brezskrben. Resnica je pa, da bi le naivnež in popoln ignoranc kaj takega lahko pričakoval. Nasprotno imamo vsak dan opetovno priliko, opazovati, da ginevanje krize in zboljšani zaslužki niso v stanu prignati bedo iz delavskih stanovanj in da je slednja, vsaj navidezno, postala stalen gost revnejših krogov. Kako to? to vprašanje se nam vsiljuje vsak dan nešteto krat in od rešitve tega vprašanja je odvisno tudi blagostanje našega razreda. V tem vprašanju tiči tudi naša trditev, da je prekupovalski sistem eden največjih vzrokov našega nepopoljnega gospodarskega razmerja. Kot neposredno posledico v formi podraženih življenskih potrebščin. Ker nam je bila prva jasna, smo pripoznali tudi drugo vsaj deloma za opravičeno. V teku časa pa smo tako mi, kakor oni, ki so izkoristili čase krize, pozabili, da je bilo nekdanj drugače in ker so se že železci, tako nas kakor naših družin privadili na manjše kvantitete, je prevladalo mnenje, da mora to ostati na vseh vekov veke. Paralelno s podraženjem potrebščin se je pa v naših pribežališčih nastanil še nek drug gost, ki nam je morda še manj simpatičen, kakor prva dva in katerega bi se gotovo vsakdo rad kar najhitreje znebil. Nezadovoljnost in tarnanje se imenuje in zginiti noče vzlic temu, da pravijo, da se kriza omiljuje in vrlje temu, da se draginja ne misli omiliti. Vsled *bivše* krize podražene potrebšchine kažejo stremljenje, preiti na nekdanjo višino in dokler prevladuje to stremljenje, tudi ni pričakovati, da bi se znebili neprijetnega tretjega gosta. Ker nam je pa ravno ta najnadležnejši, se nam vsiljuje vprašanje: Bi-li ne bilo mogoče tudi temu odpraviti strehe, če že ne popolnoma, toraj vsaj delno odstranitev iz naših krogov. Moje skromno mnenje bi bilo, da se da to prav lahko napraviti in to moje mnenje podpirajo izkušnje, ki jih lahko opazujemo vsak dan v vrstah tistega delavstva, ki je to dejstvo pred nami spoznalo.

Je-li treba, da mi naše, z velikanskim naporom in brezprimerno požrtvovalnostjo, zboljšane dohodke nosimo v žrela onih nenasičnih pijavk, ki je vrivajo med producenta in konzumenta, ter pasejo svoje kosti in vampe ob brezbržnosti velikanske mase konzumentov? Dosedanje skušnje nas uče, da to ni treba, nasprotno nam dokazujejo, da je tudi na tem polju osamosvojitve delavstva predpogoj za doseg onih časov, ki nam jih veda socializma tako privlačno slika. Delavski razred bo moral prej ali slej to vpoštevati. Če pa enkrat to dejstvo pripoznavamo, potem mi je naravnost neumljivo, zakaj bi v doseg tega cilja še čakali. Prvi početki so narejeni. Od meščanstva popolnoma neodvisne gospodarske organizacije so vstvarjene. Dobički, ki so jih doslej vtikali v lastni žep posamezniki in nas v zahvalo tega »občekoristnega« početja še rasmehovali, bi kaj lahko ostali med nami samimi, zopet le v lastno, skupno korist. Kaj čakamo toraj? Kakor smo se pred desetletji poprijeli misli, okupirati politično moč in na tem polju dosegli prav lepih uspehov, kakor smo se pred desetletji združili v doseg zboljšanja gmotnih razmer, ravno tako bi bil skrajni čas,

da se združimo tudi sedaj za osvoboditev iz gospodarskih spon, ki nas tako občutno tlačijo in nam poleg tega potom družinske nezadovoljnosti preganjajo domači mir iz naših stanovanj, ki je vendar predpogoj sreče. Konzumna društva in druge enake gospodarske organizacije, nam omogočujejo osamosvojitve na tem polju. Mesto da bi podpirali meščanskega trgovca, od katerega nimamo pričakovati drugega, kakor v najboljšem slučaju košček mila za novo leto, nosimo raje naš zaslužek v lastna podjetja, ki bodo eventualen dobiček vrnila zopet le nam samim. S tem bomo dosegli dvoje: prvič se bo naš gospodarski položaj vidno boljšal, drugič bo pa sila nasprotnika vidoma slabela in cilji socializma se bodo pojavili neposredno pred nami. Kakor vidimo in opazujemo, da je bilo nespametno, da smo doslej prepuščali politiko privilegiranim meščanskim krogom, tako bomo v najkrajši dobi spoznali tudi našo nespametnost, da gmotno podpiramo našega največjega sovražnika v fraku meščanstva, ki je ob enem tudi gmotna in duševna opora naših političnih nasprotnikov. Kar najnujnejše potrebujemo, je, da se nas vpoštevava kot enakovredne faktorje človeške družbe, če pa hočemo to doseči, potem je osamosvojitve na političnem, strokovnem in gospodarskem polju neobhodno potrebna. V doseg tega pa rabimo popolnoma neodvisne politične, strokovne in gospodarske organizacije, ki so deloma ustanovljene, deloma pa še čakajo ustvarjanja. Če bomo to resnico uvaževali in tudi uresničili, potem ni več daleč čas, ko bo tudi delavec podoben človeku, ki naj bo kakor sveto pismo trdi, ustvarjen po božji podobi.

Konsumar.

Konferenca

južnih železničarjev v Mariboru.

Koalirana društva so sklicala na nedeljo 5. junija t. l. v Maribor konferenco južnih železničarjev. Od društva železniških mojstrov so se udeležili konference 3, od sprevodkiškega društva 5 in od splošnega strokovnega društva 69 delegatov (iz 39 krajevnih skupin). Dalje je prisostvovalo konferenci še 17 članov personalne komisije in 22 gostov. Strokovno centralo so zastopali sodrugi: drž. poslanec *Tomschik*, *Weigl* in *Adolf Müller*.

Na dnevnem redu konference so bile naslednje točke:

1. Izvršitev v okrožnici 385 a iz l. 1907 napovedanih koncesij.
2. Organizacija in taktika.
3. Predlogi in vprašanja.

Za predsednika je bil izvoljen sodr. *Ružička* (od strokovnega društva), za njegovega namestnika sodr. *Stecher* (od sprevodnikov), za zapisnikarja sodr. *Bras* (od železniških mojstrov) in za njegovega namestnika sodr. *Dolinšek* (od strojevodij).

Po izvršeni volitvi je poročal k prvi točki dnevnega reda sodr. *Weigl*, ki je izvajal približno tako-le:

Takoj ko je izšla okrožnica 385 A je bilo očitno, da v njej kar mrgoli raznih krivic in trdot. Da se doženejo te krivice in trdote, in da se posvetujemo o pripravnih sredstvih za izločitev teh krivičnosti, je sklicala centrala na 22. in 26. marca 1908 konferenco skupno z izvoljenimi člani personalne komisije (skupina poduradnikov in slug). Vse ugotovljene krivičnosti so bile zbrane v posebni spomenici, ki smo jo predložili ravnateljstvu; hkrati pa je centrala posredovala pri južni železnici, da čim preje skliče člane personalne komisije k sejam, kjer bodo ravnateljstvu dokazali razne krivičnosti in zahtevali njih odpravo.

Seje personalne komisije so se nato pač vršile in razpravljalo se je tudi o krivičnostih okrožnice 385 a, toda zgodilo se je toliko kot nič. Medtem je bilo železniško ministrstvo vsled gibanja na državnih železnicah prisiljeno k novim koncesijam, ki so se deloma izvedle z odlokom od 10. julija 1909. S tem je nastal za južne železničarje

nov ugodnejši položaj, kajti v okrožnici 385 a pravi prva točka v tretjem razdelku sub A, da »čim bode tekom časa zvišala uprava državnih železnic kateri koli kategoriji svojih z dekretom nastavljenih uslužbencev plačo, stanarino, doklade ali druge prejemke nad znesek, ki ga dobivajo južni železničarji, bode uprava južne železnice z istim dnem in v enaki meri zvišala svojim uslužbencem plače, stanarine, doklade oz. druge prejemke«.

Po besedilu te točke bi bila južna železnica dolžna, da izvede vsa izboljšanja, kar jih je državna železnica z uradnim odlokom od 10. julija 1909 izvedla, in sicer v enaki meri in z istim dnem. Pač je, da vsaj nekoliko ustrezne navedeni točki, uravnala početne in končne plače po analogiji državnih železnic, toda na državnih železnicah izvedene izboljške glede avtomatičnega napredovanja je pustila popolnoma v nemar. Vsled tega je centrala spl. pravovarstvenega in strokovnega društva predložila generalnemu ravnateljstvu južne železnice spomenico vseh še neizvedenih ali nezadostno izvedenih obljub z zahtevo, da se uprava južne železnice končno izjavi, ako je voljna izpolniti še neizvedene ali pa le nezadostno izvedene obljube; zlasti pa je bil naprošen gospod dvorni svetnik dr. *Eger*, da se sam prepriča o utemeljenosti pritožb.

4. junija t. l. (dan pred konferenco) sta bila sodruga *Tomschik* in *Weigl* še enkrat pri upravi južne železnice, kjer sta dobila definitivni odgovor.

Glede skrajšanja čakalne dobe pred 1. januarjem 1909 nastavljenim poduradnikom od 3 na 2. oz. od 5 na 4 leta, slugam v plačni stopnji od 1000 kron (od 1000 na 1100 kron) od 3 na 2 leti je uprava izjavila, da južna železnica za ta izboljšek nima denarja in da bi ga tudi v tem slučaju ne izvedla, ako bi imela denar, ker po besedilu (gori navedene) točke 1. v okrožnici 385 a tega ni dolžna storiti.

Nasprotno pa so bili vsi z dekretom nastavljeni postajni nadzorniki imenovani za poduradnike z naslovom »namestnik postajnega mojstra, dalje se je zvišal brzojavnim in osrednjim premembnim mojstrom potni pavšal na mesečnih 80 kron, končno se predloži uvrstitev tiskarjev voznih listkov po analogiji državnih železnic upravnemu svetu v odobritev.

Glede stanarine in glede ocenitve čuvajskih stanovanj je uprava izjavila, da so razmere južne železnice itak boljše kot na državnih železnicah. Glede čuvajev je dejal sodrug *Weigl*, bo itak prejel besedo in zadevo natančneje obrazložil sodrug *Herzig*, ki se je najtopleje zavzel za interese čuvajev in ki je v podkrepitev svojih besed izdelal več tabel in jih predložil.

Končno je sodrug *Weigl* omenjal izjavo uprave, da pristojna pisarna prav marljivo pripravlja izvedbo teh stvari, da pa uslužbenci sami to delo zadržujejo, kajti vsak kip prikajajo — poleg poklicanih zastopnikov osobe — poadine osebe, male deputacije, deputacije društev, ki so ravnateljstvu popolnoma nepoznana, ki izražajo povsem neizvedljive želje in zahteve in s tem krajšajo čas koristnemu delu. Sodruga *Weigl* povdarja, da so te besede — žal — resnične, zakaj pri ravnateljstvu se vse to prav lahko opaža, in če tudi direkcija vso stvar mogoče nekoliko pretirava, ji je vendar dobro došel izgovor za zavlačevanje važnih personalnih vprašanj. Temu je treba odpomoči.

V debato, ki je bila deloma zelo burna, so posegli delegatje: *Fuchs*, *Wendl*, *Herzig*, *Osmec*, *Berger*, *Krenn*, *Karner*, *Kump*, *Ružička*, *Wagner* in *Auinger*, ki so se pečali z razmerami v posameznih kategorijah. Sodruga *Herzig* se je posebno obširno bavil z neprestanim zapostavljanjem čuvajškega osebja, s škodljivo uvrstitvijo čuvajev v novi plačilni in napredovalni obris (kar velja tudi za druge kategorije, kot premikače itd.).

Nekateri govorniki, zlasti zastopnika železniških mojstrov, *Fuchs* in *Kump*, so tožili o nesolidarnosti, ki se kaže v obdržavanju konference po strokah, in so izražali, da so

se v zadnjem času vršile seje personalne komisije le za posamezne kategorije. Sodrug *Ružička* izjavi za strojevodje, sodrug *Scheibeln* za sprevodnike, da sta njiju kategorije vedno čuvale solidarnost in da jo bodele tudi odslej; dalje zagovarjata konference po kategorijah, kadar gre le za posamezne stroke. Sodrug *Weigl* daje na to razna pojasnila in pove, da so se v zadnjem času vršile seje personalne komisije, ker jih je centrala zahtevala pri ravnateljstvu za vse skupine. Končno se odpove zaključni besedi, ker se bo itak *Tomschik* v svojem poročilu k drugi točki dnevnega reda pečal z izvajanjem posameznih predgovornikov.

K drugi točki dnevnega reda je povzel besedo državni poslanec sodrug *Tomschik*, ki je predvsem ovrge izvajanja nekaterih predgovornikov in zlasti pobijal mnenje, da se doslej ni še nič zgodilo. Če dosedanji izboljški ne prihajajo do veljave, je tega kriva naraščajoča draginja. Iz tega pa sledi, da za izboljšanje delavskega položaja ne zadošča izvojevanje gospodarskih uspehov, ampak delavci morajo gledati, da si v politiki priborijo primeren vpliv, kjer se da draginja uspešno pobijati. Ampak žal, da je vedno še vse preveč železničarjev, ki pri volitvah oddajajo svoj glas meščanskim kandidatom kateri se potem potegnjejo za carino, za zapiranje mej itd. in s tem pospešujejo draginjo.

Glede taktike, pravi govornik, pa južni železničarji pač ne morejo sprejeti na znanje te izjave, ker ne vstreza obljubi, ki jo je dala uprava južne železnice v okrožnici 385 a, da pa vztraja konferenca na stališču, da je uprava južne železnice po točki 1. okrožnice 385 a obvezana uravnati napredovalne razmere slug in poduradnikov po analogiji državnih železnic. Sprejeti je resno resolucijo, ki izraža to stališče.

Nato se je bavilo večje število govornikov z okrožnico 385 a, sodrug *Kollegger* pa je izrazil misel, da je naloga konference določiti nadaljno taktiko južnih železničarjev in izvesti nadaljno organizacijo, nato je stavil predlog: »Zaupniški sistem je izvesti po vsej južni železnici, na vseh progah in na vseh postajah, zlasti še med čuvaji«.

Pisarniški ekspedijent *Seidler* sporoča, da je društvo pisarniških ekspedijentov iskalo stikov s splošnim strok. društvom, ne da bi jih bilo našlo, nadalje, da list pisarniških ekspedijentov popravi v poslednjem času raztrošene neresnične podatke o nekem pismu poslanca *Tomschika*.

Poslanec *Tomschik* odgovarja gospodu *Seidlerju*, da mu ni znano, da bi bilo društvo pisarniških ekspedijentov iskalo stikov s strokovnim društvom. Zbližanje je mogoče le na tak način, da člani ekspedijentovskega društva korporativno pristopijo strokovnemu društvu in da svoje društvo eventualno razpuste. Strokovno društvo se bode seveda potem zavzelo za interese pisarniških ekspedijentov po svojih najboljših močeh. Sprejem ekspedijentovskega društva v koalicijo pa je načelno izključen, ker je smatrati vsa taka društva posameznih kategorij za celoti škodljiva društva.

Izmed delegatov je bila predložena sledeča resolucija:

»Danes v Mariboru zborujoča konferenca koaliranih organizacij južno-železniškega obojja vseh definitivnih kategorij stoji nepremično na stališču, da mora uprava južne železnice v okrožnici 385 a z l. 1907 v III. razdelku pot črko A v točki 1. dano obljubo za vse kategorije v celotnem obsegu izpolniti.

Zbrani zaupniki ne morejo sprejeti na znanje izjave, češ da je celo vrsto na državnih železnicah izvedenih priboljškov smatrati za prehodna določila in da uprava južne železnice načeloma ne more izvršiti teh zboljšanj za svoje obojje.

Konferenca naroča centrali splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva, da skuša odvrniti upravo južne železnice od njenega neutemeljenega stališča; ako se centrali to ne posreči in ako uprava južne železnice

tudi nadalje vztraja na svojem odklanjajočem stališču, tedaj naj skliče zaupnike v koaliranih organizacijah združenega obojja južne železnice k novi konferenci, da se posvetujejo o nadaljnjih korakih«.

Ta resolucija in pa predlog sodruga *Kolleggerja* sta bila soglasno sprejeta, na kar je bila konferenca zaključena.

Iz krogov pisarniških ekspedijentov južne železnice.

Vedno glasneje so tožbe pisarniških ekspedijentov južne železnice. Zdrabili so se iz svoje ravnodušnosti in zaspanosti in iščejo v boju za svoj ostanek zaslonbe v javnosti. Nahajajo pa se še na krivih potih, zakaj pisarniški ekspedijenti južne železnice — kakor tudi večina njih tovarišev z državnih železnic — še danes ne uvidevajo, da je njih mesto v splošnem strokovnem društvu, da je splošna strokovna organizacija zanje edino uspešno interesno zastopstvo. Namesto da bi si izbrali to pot, pa se pisarniški ekspedijenti južne železnice večidel naslanjajo na meščanske stranke in uganjajo z njimi nacionalno politiko, ne da bi količkaj pomislili na škodo, ki si jo s tem sami povzročajo. Od časa do časa dobiva tudi v kategoriji pisarniških ekspedijentov organizacijska misel resnejšo obliko; komaj pa so se odkrivali najhujših težav, že veslajo zopet v starih vodah, in nič jih ne zbudi iz ravnodušja. Kaj čuda potem, da so jih — ob takih razmerah — vse ostale kategorije ne le došle, ampak daleč prehitile.

Tovariši! Pisarniški ekspedijenti! Z dosedanjim sistemom kar med staro šaro! Saj vendar ne gré, da bi pisarniški ekspedijenti, ko nas celo uprava postavlja na prvo mesto — sicer bi pač ne smeli polagati uradniškega izpita — bili med vsemi poduradniškimi kategorijami najslabše plačani, tako da prilezemo, če sploh kedaj, s prav izdatno porcijo dolgov v uradniški status.

Pomislite tovariši, na stotine kron nas velja vstop v uradniški status. Imenovanje uradnikom za nas, v teh razmerah, ne pomenja nobene finančne koristi, ampak naravnost škodo. Če naj imamo od tega imenovanja v resnici kakšno korist, moramo biti tudi kot poduradniki uvrščeni na prvem mestu, in ne na zadnjem, kot sedaj. Že kot poduradniki moramo biti tako plačani, da nam je mogoče shajati; če je te doseženo, potem šele smo finančno zreli, da si opašemo bridko sabljico. Če pa gré le za jermen, da si ga nekoliko tesneje zategnemo okoli želovca, potem pač zadošča pas za 60 vinarjev,

Marsikdo naših kolegov bo ugovarjal, da razkrivamo našo kategorijo kot kategorijo stradežnikov. Neprijetno je, ampak resnično; krivdo za našo mizerijo pa nosi neuvidevnost uprave. Pisarniški ekspedijent mora dandanašnji biti hkrati tudi umetnik, ali umetnik v nabavljanju denarja ali pa umetnik v stradanju. Gotovo je, da naša beda toliko časa ne bo ponehala, dokler ne odložimo svoje flegme in si s krepko organizacijo v zvezi z drugimi kategorijami ne zagotovimo obstanka. Uprava sama iz sebe se ne bo ganila, ako mi s potrebno energijo ne silimo na uravnavo teh nevzdržnih razmer. Društvo pisarniških ekspedijentov ni v stanju izvojevati nobenega finančnega uspeha in s slepoto je udarjen, kdor ni opazil, kako uprava dosledno ignorira to društvo. Tudi beganje od poslanca, k poslancu je brezpomembno, ker imajo poslanci na razmere pri južni železnici le malo vpliva. Tukaj je edino le umestna vse železničarske kategorije obsegajoča mogočna organizacija, »Splošno pravovarstveno in strokovno društvo«. Skrb vsakega posameznika bodi, da se ta organizacija še ojači, da pridobi na številu in ugledu. Pustimo separatizem, združimo se z ostalimi železničarji, borimo se, združeno in vzajemno, proti najhujšemu sovražniku uslužbencev, proti kapitalizmu. Enotno, ka-

kor kapitalizem izkorišča uslužbenca, bodimo zmerom zbrani za energično obrambo.

Torej v strokovno organizacijo, kdor je resno voljan izboljšati si svoj položaj! Vsakdo bodi borilec za resnico in pravico! Če je izpolnjen ta pogoj, je napredek neizogiben. Pripravljajmo se za prihodnost s tem, da kar trumoma pristopamo splošnemu strokovnemu društvu!

Zasedanje osrednjega odbora c. kr. drž. železnic za personalne zadeve (sekcija slug).

Koncem minulega meseca se je vršilo zasedanje osrednjega odbora avstrijskih državnih železnic za personalne zadeve (sekcija slug). Dasi še nimamo avtentičnega poročila o tem zasedanju v rokah, poročamo v glavnih obrisih že danes o tem zasedanju, z ozirom na veliko zanimanje, ki ga posvečajo uslužbenci državnih železnic razpravam te korporacije. Zasedanju so bili predloženi naslednji predlogi ki jih je utemeljeval sodr. *Sommerfeld*, deloma pa sodrug *Kurtag* in ostali člani osrednjega odbora. Vsi predlogi, izimši onega pod 13 in 27 katere je zastopnik ministerstva kratko malo zavrnil, so bili vsi predlogi sprejeti.

A.

Inicijativni predlogi tikajoči se vseh službenih kategorij.

I.

Izpiti.

1. Uslužbenca je po redu njih službene starosti z razglasom v uradnem listu obveščati pol leta vnaprej o izpitu in jih je preiskrbeti s potrebnimi inštrukcijami.

II.

Normiranje.

2. Izpraznjena mesta je praviloma razpisovati in je taka mesta podeljevati iz službenih ozirov.

III.

Napredovanje in plača.

3. Vsem po stabilizaciji oškodovanim uslužbencem je toliko časa krajšati napredovalne roke za leto dni, da dosežejo tisto plačilno stopnjo, ki bi jo bili pri normalni stabilizaciji dosegli. Zlasti je okrajšati napredovalne roke starejšim uslužbencem in uslužbencem srednje stopnje.

4. Vsem uslužbencem, ki so bili na podlagi svoje mezde, oziroma svoje plače s 1. januarjem 1909 nastavljeni in prikrajšani vsled vračunanja službene obleke za 80 kron, je skrajšati za odškodnino napredovalni rok pri plačnih stopnjah od 1000 in 1100 kron od treh na dve leti.

5. Razširjenje okrajšanega napredovalnega roka v smislu minist. odloka št. 63.323 ex 1908 na one sluga, ki so bili 1. januarja 1899 nastavljeni s plačo 700 kron, na eno leto, in onih, ki so bili nastavljeni 1. julija 1899 z enako plačo, na pol leta.

6. Izključitev ali zapostavljenost od napredovanja se sme izvršiti le na podlagi disciplinarne razzsodbe.

IV.

Stanarina.

7. Stanarino je za sluga (na Dunaju in na enako normiranih pestajah) uravnati sledeče:

	900 kron	450 kron
	1000 »	450 »
	1100 »	500 »
	1200 »	500 »
	1300 »	600 »
	1400 »	600 »
pri plači	1500 »	700 »
	1600 »	700 »
	1700 »	800 »
	1800 »	800 »
	1900 »	900 »
	2000 »	900 »

Opustitev 50 odstotnih stanovanjskih razredov in nova uvrstitev vseh postaj v stanovanjske razrede z ozirom na krajevne razmerne

Zopetna uvedba 10 odstotne doklade stanarin kjer je obstajala pred uravnavo plač z l. 1890.

V.

Službena obleka.

8. Razdeljevalne roke je natanko izpolnjevati in je razdeljevati le dobro in primerno obleko. Nabavo službene obleke je prepustiti direkcijam.

9. Skrajšanje dobe za nošo službene obleke za vse uslužbence ne glede na tunnelsko dolžino, za ves čas tunnelske zaposlenosti.

VI.

Službeni čas, počitek in dopusti.

10. Vozni čas je osebju ob eksponiranju pri železniških nezgodah in drugih delih na progi všteti v delavni čas; prav tako vozni čas k delu in od dela.

11. Ureditve odmornih dopustov in sicer:

Pri službeni dobi izpod 10 let 10 dni, pri službeni dobi od 10 do 15 let 14 dni, pri službeni dobi od 15 do 20 let 20 dni, pri službeni dobi več let 28 dni.

Razširjenje te pravice na pomožne uslužbence.

§ 51. prvi odstavek službenega reda je črtati. Bolezen, orožne vaje itd. ne izključuje pravice do dopusta. Namestitev potrebnega števila substitutov. Zapuščanje postajnega kraja ob prostem času bodi vsem uslužbencem proti naznanilu dovoljeno.

VII.

Disciplinarne zadeve.

12. Disciplinarna komisija naj šteje polovico članov, dovoljenih od osebja.

VIII.

Odmera službene dobe.

13. Všteti je vojaško dobo v službeno dobo onim uslužbencem, ki so pred nastopom vojaške službe bili zaposleni na c. kr. drž. železnicah. (Ta predlog je bil umaknjen.)

B.

Inicijativni predlogi, tikajoči se posameznih kategorij.

IX.

Tiskarji.

14. Od dneva plačane tiskarje je uvrstiti v normiranje in jih po enoletnem službovanju imenovati za definitivne sluge.

15. Učene tiskarje je po dveletnem službovanju v plačni stopnji 1100 kron proti učnemu spričevalu imenovati za poduradnike in jih je uvrstiti v poduradniški obris.

16. Uvedba šesturnega dnevnega dela po analogiji pisarniškega osebja. Odprava čezurnega dela ter nedeljske in prazniške službe. Le v najnujnejših slučajih dovoljene dodatne ure je odškodovati po kroni uro.

X.

Namestniki strojevodij.

17. Pritegniti je »voljenega« strojevodjo k kvalifikaciji strojevodnega namestnika.

18. Odprava izrednega napredovanja za strojevodne namestnike.

19. Imenovanje vseh strojevodnih namestnikov, ki so bili s plačo 800 in 900 K definitivno nastavljeni, po petletnem službovanju za strojevodja.

20. Popolna odprava tantijem in remuneracij za strojevodne namestnike.

21. Postajnim rezervam je priznati čakalnino.

22. Pritegnitev voljenih zaupnikov k sestavi turnusa.

23. Prememba predpisa o zdravniški preiskavi strojevodnih namestnikov glede čutnih organov. Do 45. leta naj se preiskave ponavljajo na vsakih 10 let, pozneje na vsakih 5 let.

V dvomljivih slučajih je poprašati bolnične zdravnike, oziroma medicinsko fakulteto za mnenje.

XI.

Skladiščni nadzorniki.

24. Pomožne sluge je po enoletnem službovanju v tej lastnosti imenovati za skladiščne nadzornike.

Pri plačni stopnji 1200 kron se izvrši avtomatično imenovanje poduradnikom in po dveh letih uvrstitev v plačno stopnjo 1400 kron.

25. Odprava 12/24 urnega službenega reda po vseh skladiščih in uvedba 12/24 urnega reda.

Zagotovitev saj dveh službe prostih nedelj v mesecu; vendar je nedopustno vsako poslabšanje za tiste, ki imajo že sedaj več prostih dni.

Uvedba deveturnega dela v skladiščih. 26. Za skladiščne nadzornike zaposlene v delavnicah, kurilnicah in skladiščih za material je uvesti 52½ urno tedensko delo in prost sobotni popoldan.

27. Uvedba prostih popoldnevov pred velikonočnimi, binkoštnimi in božičnimi prazniki v skladiščih za vozno blago. (Predlog je bil umaknjen, ker nasprotuje železniškemu obratnemu pravilniku.)

28. Odškodovanje vsake čezure z 1 K, pri čemer velja začeta ura za polno.

XII.

Nadkurjači.

29. Podelitev stalne odškodnine v znesku mesečnih 30 kron vsem nadkurjačem za izgubo kilometriče ne glede na nočne doklade.

30. Oskrbovanje nadkurjačev z uniformami, in sicer z modro suknenno in s platneno monturo.

31. Nadkurjačem je vračunati poldrugo službeno dobo.

XIII.

Sesalčni strežaji.

32. Strojnim nadzornikom in sesalnim strežajem je s strani službenih predstojnikov dovoliti vpogled v uradne liste.

33. Imenovanje strokovnih sesalčnih strežajev strojnim nadzornikom in po dveletnem službovanju v plačni stopnji 1100 kron poduradnikom. Vse do 1. januarja 1909 nastavljene navadne sesalčne strežaje je z ozirom na njihovo dolgoletno službovanje smatrati za enake strokovnim sesalnim strežajem.

34. Uvedba 12/24 urnega službenega reda.

XIV.

Signalni ključarji.

a) *Definitivni signalni ključarji.*

35. Ločitev elektrotehnične od mehanične službe.

36. Zvišanje normiranih mest za definitivne signalne ključarje.

37. Uvedba dveletnih napredovalnih rokov, dotlej da je dosežena končna plača.

38. Imenovanje signalnih ključarjev poduradnikom, čim dosežejo plačno stopnjo 1200 kron.

39. Določitev normalnega delavnika in odškodovanje za čezurno delo.

40. Zvišanje potnega pavšala na mesečnih 30 kron.

41. Podelitev primerno povišanega pavšala signalnim ključarjem na progah preko 100 kilometrov dolgih.

b) *Provizorični signalni ključarji.*

42. Stabilizacija po dveletnem službovanju v lastnosti signalnega ključarja.

43. Vsakemu delavcu je izročiti letno dve delavni obleki, dvoje bluz in dvoje hlač.

44. Normalno doklado 25% mezde za delo na progi je z ozirom na vladajočo draginjo zvišati na 50 odstotkov, nočno doklado pa na 100 odstotkov, za nočno dobo velja čas od 9. ure zvečer.

XV.

Vozovni nadzorniki.

46. Uvrstitev profesionalistov, ki so v uporabi pri pregledovanju voz, je uvrstiti med vozovne nadzornike.

47. Imenovanje vozovnih nadzornikov vozovnim mojstrom, čim dosežejo plačno stopnjo 1200 kron.

48. Zvišanje dnevne mezde provizornih vozovnih nadzornikov na 4 krone.

49. Sprememba določb minist. odloka s 15. aprila 1909 št. 53,542 ex 1908 in uvedba 12/24 urne službe za vse osebje, ki je zaposleno pri nadzorovanju voz.

50. Za vse revizijske organe, ki opravljajo službo v službenem redu, je uvesti 12/24 urni službeni red; ostalim revizijskim organom, ki opravljajo le dnevno službo, pa je podeliti en prost dan v tednu.

51. Zenačiti je ambulantomu vozovno-nadzorovalnemu osebju doklado od ure z ono, ki jo imajo vlakovodje osebnih in brzovlakov.

52. Uvedba primerne službene doklade.

53. Vsem vozovnim nadzornikom je izročiti letno dve popolni platneni obleki. Nošno dobo štirih let za kožuhe je skrajšati na dve leti.

54. Vsemu vozovno-nadzorovalnemu osebju je vračunati poldrugo službeno dobo.

XVI.

Prognih delovodje.

55. Vpogled v uradne liste.

56. Premestitev prognih delovodij iz skupine B v skupino A.

57. Uvrstitev tako imenovanih vizirerjev v kategorijo prognih delovodij.

58. Pripustitev k izpitu za železniškega mojstra, čim doseže plačno stopnjo 1200 kron in je eno leto deloval kot železniški mojster; imenovanje železniškim mojstrom po uspešno prestatem izpitu.

59. Točna razpredelba službe in določitev prostih dni v mesecu za progne delovodje.

60. Izročanje dvonitničnih (civilnastih) oblek in dežnih plaščev, ne da bi se raztegnila nošna doba za ostalo uniformo.

61. Odškodovanje prognim delovodjem za čezurno delo.

62. Uvedba letnega pavšala 300 kron poleg hranarine v znesku 1 krone, pri oddalji nad 2 kilometra od prebivališča.

63. Raztegnitev tunnelske doklade na progne delovodje.

63a. Posebna iustrukcija za progne delovodje.

63b. Podeljevanje proste službene karte prognim delovodjem za obseg njihovega službenega okoliša.

(Konec prihodnjic.)

Strokovno gibanje.

Konferenca strojnega osebja c. kr. državnih železnic se je vršila dne 30. pr. m. na Dunaju. Razpravljalo se je o preureditvi premij in premog. Ker je zadeva velevažnega pomena za stranske odhodke prizadetih, je umevno, da je bila debata jako živahna in so se pojavila razna mnenja. Konečno se je sklenilo počakati da ministerstvo predloži svoje načrte in potem ponovno sklicati konferenco, ki bo zavzela konečno stališče.

Podrobnosti konference priobčimo v prihodnji številki.

Člani podružnice „Sp. Šiška“ posor!

Po sklepu odboroze seje se ima preseliti podružnica početkom meseca avgusta v Spodnjo šiško in dotlej tudi urediti knjižica. Ker je se cela vrsta članov, ki izposojenih knjig doslej niso vrnili, jih tem potom ponovno opozarjamo, da to nemudoma storé, ker bi v nasprotnem slučaju mogli brezobzirno postopati po določilih knjižničnega reda, ker bi dotičnikom povzročilo nepotrebne stroške. V lastnem interesu članov je toraj vpoštevanje tega zadnjega poziva.

Podružnično vodstvo.

Poziv!

Sodruge železničarje, ki se nameravajo udeležiti skupnega izleta v Trst dne 24. t. m. prosimo, da to nemudoma naznanijo, zato da bo mogoče tudi zanje poskrbeti potrebnih prostorov. Voznine prosti listki so veljavni in je treba le k režijskim stroškom prispevati 50 vin. Železničarji ne zamudite ugodne prilike ter poletite skupno s sodrugi drugih strok v prijazni Trst. Naznanila sprejema:

tajništvo podružnice „Ljubljana“ in „Sp. Šiška“ v Ljubljani. Resljeva cesta št. 22.

Krajevnim skupinam in vplačevalnicam tržaškega drž.-želez. ravnateljskega okraja

NA ZNANJE!

Dne 31. t. m. ob 9. uri predpoldne se vrši v prostorih gostilne »International« v Ljubljani, Resljeva cesta 22, konferenca delavskih odbornikov gori omenjenega ravnateljskega okraja s provizoričnim dnevnim redom:

1. Poročilo o sejah centralnega delavskega odbora.

2. Neizadostna regulacija delavskih plač pri posameznih državno-železniških ravnateljskih.

3. a) Skupne zahteve delavcev c. kr. državnih železnic.

b) Posebne zahteve posameznih delavskih kategorij.

4. Organizacija in zaupniški sistem.

5. Predlogi, vprašanja, razno.

Stroške za delegacijo na to konferenco imajo pokriti krajevne skupine oziroma vplačevalnice.

Na konferenco imajo vstop le sodrugi, ki so redni člani naše organizacije in ki redno plačujejo svoje prispevke.

Imena delegatov je naznaniti tajništvu v Trstu najdalje do 25. t. m.

Pri delegiranju se je po možnosti ozirati na to, da je vsaka skupina zastopana in sicer:

1. Od progovdrževalne službe.

2. Iz kurilnic in delavnic.

3. Od postajne in prometne službe.

Kakor je iz dnevnega reda razvidno, bo konferenca trajala pozno v noč.

Železničarsko tajništvo.

Vršili so se sledeči shodi in zborovanja.

Trst. Dne 11. junija t. l. se je v Trstu vršil dobro obiskani shod tukajšnje skupine III. na katerem je sodrug Falk poročal o mariborski konferenci.

Nato je poročal sodr. Bizjak o prvem zasedanju delavskega odbora južne železnice, oddelek za kurilniško delavstvo.

Govorilo je še več sodrugov posebno o razmerah v tržaški kurilnici, ki so res neznosne.

Ker se ni nikdo več javil k besedi je predsednik zaključil shod.

Ptuj. Dne 6. t. m. se je v Ptujju vršil občni zbor tamošnje krajevne skupine.

V odbor so izvoljeni sledeči sodrugi: Ludvik Ileršič, predsednik; Josip Emeršič, podpredsednik; Alojzij Blagar, blagajnik; Josip Brunstliker, podblagajnik; Henrik Kosmat, Fran Lah, zapisnikarja; Florijan Röck, Anton Marinčič, knjižničarja; Jurij Mahr, N. Renčelj, N. Bervardi, Ivan Šegula, odborniki.

Celje. Dne 7. t. m. se je vršil v Celju občni zbor tamošnje krajevne skupine z običajnim dnevnim redom.

V odbor so izvoljeni sledeči sodrugi: Anton Mlinar, predsednik; Karol Felician, podpreds.; Josip Marn, zapisnikar; Karol Vidic, blagajnik; Lovrenc Filipič, podblagajnik; Anton Dreo, Nikolaj Toman,

preglednika; Blaž Bremec, Alojzij Kump, Fran Jelen, Vincenc Biringner, Anton Breznik, odborniki.

Pisma, tičoča se skupine je pošiljati na naslov: Anton Mlinar, Celje — Savodna šte. 6.

Vršijo se sledeči shodi.

V Korminu dne 21. t. m. ob 7. zvečer shod § 2.

V Gorici dne 22. t. m. shod krajevne skupine Gorica I.

Člani krajevne skupine Trst II. pozor!

Centrala splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva na Dunaju je poverila vodstvo skupine Trst II. železničarskemu tajništvu.

Zbiranje članskih prispevkov je tajništvo poverilo sledečim sodrugom:

Ivan Zink, nadsprevodnik.

Štefan Promitzer, mestni mojster.

Jurij Pernul, premikač.

Fran Pernek, sprevodnik.

Karol Stöhler, strojevodja, vsi v Trstu.

Ti člani imajo tozadevna pooblastila.

Opozarjamo člane, da imajo pravico pobirati prispevke edino le gori navedeni sodrugi, nikakor pa ne prejšnji odborniki, ki so demisijonirali. Kdor bi plačal kakemu demisijoniranemu odborniku, ni veljavno in član je na ta način izgubil dotični znesek, ki ga je plačal neopravičenim osebam.

Opozarjamo tudi na to, da demisijonirani odbor kot tak nima pravice sklicevati shodov in sestankov v imenu skupine Trst II.

Železničarsko tajništvo.

Čistnica tajništva.

Nekatere krajevne skupine in vplačevalnice še vedno dolgujejo znesek za poslano brošuro »Moderni politični razvoj«, »Moderni gospodarski razvoj« in »Cilji socializma«.

Nobena kapljica

ne koristi tako želodcu,

kot požirek

pristnega „FLORIAN-a“!

Človek!

Pomni treh besed:

želodca red!

Postavno varovano.

Opozarjamo vodstva krajevnih skupin in vplačevalnic, ki še niso storila svoje dolžnosti, da to nemudoma storè, sicer smo primorani v prihodnji številki objaviti vse, ki še dolgujejo.

Zahvala.

Povodom nesrečne smrti našega sodr.

Miha Borovnica

so se sprevoda udeležili gosp. uradniki, poduradniki, uslužbenci in delavci ter še cela vrsta znancev in prijateljev pokojnika. Darovali so tudi celo vrsto vencev. Vsem skupaj se najsrčneje zahvaljujemo in jih prosimo da obdrže pokojnika v blagem spominu.

Vodstvo podružnice »Spodnja Šiška«.

VSI SLOVENC V SLOVENSKO TRGOVINO!

V. DOBAUSCHER

Trst, ul. Giosuè Carducci 11 (prej ul. Torrente)

Zaloga izgotovljenih oblek in perila za moške. Kupujem v veliki množini od prvih tovarn, prodajam mnogo in imam male stroške ter mi je tako omogočeno prodajati po

neverjetno nizkih cenah

Za novo sezono, velikanski prejemki blaga, 5000 oblek za moške in dečke od K 14— do 60— Izven tega bogata izbira kostumov, površnikov, jopičev, telovnikov, hlač, srajc, jopič, spodnjih hlač, nogavic, ovratnikov, manšetov, halj, montur (terlis) in vsih drugih predmetov za moške. — Specijaliteta lastnega izdelka za delavce; srajce z kormonskega oxforta ter močne hlače in spodnje hlače. — Zgotovljajo se obleke za moške po meri.

Lastna krojačnica — Vse po nizkih cenah

Govori se slovensko

Priporočam se najtopleje za Vašo blagohotno podporo.

Fran Uršič

krojaški mojster

Spodnja Šiška — Kolodvorska cesta št. 111

se priporoča gospodom železničarjem v napravo uniform in civilnih oblek po najnižjih cenah. Solidna postrežba.

Kavarna UNIONE - Trst

Ulica Caserma in ulica Torre Bianca

— Napitnina je odpravljena. —

Velika zbirka političnih in leposlovnih revij in časnikov v vseh jezikih.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Kopač.

Tiska Dragotin Priora v Kopru.

OKROŽNICA

NAŠIM ČLANOM IN SODRUGOM!

Cenjeni sodrugi!

V izvajanju sklepa delegacijskih konferenc 1. 1903 in 1905 se je centralno vodstvo temeljito pečalo z uvedenjem podpore zaostalim naših članov. Dejstvo, da veliko število članov želi takšno podporo, da so posamezne krajevne skupine v svojem delokrogu uvedle sklad za podporo zaostalim, nadalje, da veliko število naših članov v opravičeni želji, oskrbeti podporo zaostalim, pripada raznim veteranskim in pogrebnim društvom v katere prispevajo zneske, ki niso v nikakem razmerju z majhno podporo in konečno, da se je opetovano povodom smrtnih slučajev prosilo centralo za podporo, ki pa pri najboljši volji ni bila v stanju izdatno izboljšati položaj zaostalih je napotilo centralo, da priporoča uvedbo podpore zaostalim. Centrala se je z okrožnico, v kateri so bili navedeni vsi vzroki za uvedbo podpore zaostalim, obrnila na vsa vodstva krajevnih skupin in vplačevalnic s prošnjo, da ista na društvenih shodih članom natančno pojasnijo namen nove uvedbe in da člani glasujejo »za« ali »proti«, oziroma, da predlagajo spremembe. Dotična poročila je bilo poslani centrali do konca aprila t. l. Iz poročil skupin in vplačevalnic pa ni jasno razvidno mnenje članov in vrhu tega so nas nekateri napačno razumeli; veliko število skupin in vplačevalnic pa sploh ni poslalo nobene tozadevne poročila.

Da pa dobimo v tem, za nadaljni razvoj naše organizacije tako važnem vprašanju, jasno sliko o mnenju vseh članov, je centralno vodstvo sklenilo rešitev te zadeve položiti v roke članov samih in sicer potem posameznega glasovanja članov. Prosimo Vas torej, cenjeni sodrug, da nam potem dopisnice čimprej naznanite, če glasujete za ali proti uvedbi podpore zaostalim.

Centralnemu vodstvu je omogočeno uvedbo podpore zaostalim pod nižje navedenimi pogoji, ki uvažujejo posamezne nasvete krajevnih skupin in vplačevalnic, kolikor je bilo to mogoče.

1. Podpora zaostalim se uvede obvezno s 1. novembrom 1910.

2. Prispevki za podporo zaostalim znašajo 50 vin. na mesec in člana.

3. Vsi člani splošnega pravovarstvenega in strokovnega društva, ki pripadajo društvu s 1. novembrom 1910 že tri mesece, nimajo karentne dobe, temveč takoj pravico do podpore zaostalim.

4. Vsak, kdor pristopi splošnemu pravovarstvenemu in strokovnemu društvu v času od 1. novembra 1910 do 31. marca 1911, ima trimesečno karentno dobo, to je, po trimesečnem članstvu ima pravico do podpore zaostalim.

5. Osebe, ki pristopijo splošnemu pravovarstvenemu in strokovnemu društvu še-le po 31. marcu 1911, ne smejo pri svojem vstopu biti starejši nego 45 let in imajo dveletno karentno dobo, to je, da imajo še-le po dovršenem dveletnem članstvu pravico do podpore zaostalim.

6. Osebe, ki pristopijo splošnemu pravovarstvenemu in strokovnemu društvu še-le po 31. marcu 1911 in so stareje nego 45 let, so obvezane plačevati polne prispevke za članstvo in

podporo zaostalim brez vsake pravice do omejenjene podpore.

7. Za člane, ki so pred dovršeno karentno dobo umrli vsled železniške nezgode, se karentna doba smatra za dovršeno z dnevom smrti.

8. Kdor zaostane s plačevanjem članarine za splošno pravovarstveno in strokovno društvo (§ 9 pravil) zgubi pravico do podpore zaostalim.

9. Člane, ki so si že pridobili pravico do podpore zaostalim in izstopijo iz železniške službe, se na njihovo zahtevo odpravi s 50 % vplačanih prispevkov za podporo zaostalim. S tem izgubijo dotični vsako pravico do sklada za podporo zaostalim.

10. Člane, ki prestopijo iz bratskih organizacij k splošnemu pravovarstvenemu in strokovnemu društvu, se glede podpore zaostalim smatra enake novopristoplim članom.

11. Podpora zaostalim znaša, če umrje član:

- a) po dovršeni karentni dobi 200 kron;
- b) po nadaljni dovršeni triletni deležni dobi 300 kron;
- c) po zopetni nadaljni dovršeni triletni deležni dobi 400 kron.

12 V slučaju smrti članove žene se izplača polovica podpore zaostalim, do katere ima član pravico ob času smrti svoje žene.

Če se je v slučaju smrti članove žene izplačala podpora zaostalim, se izplačan znesek odračuna od podpore v slučaju članove smrti.

Žensko, s katero je član v zadujem času živel v gospodarski skupnosti, se smatra enako zakonski ženi.

V sledečem hočemo premotriti posamezne ugovore krajevnih skupin in vplačevalnic.

Obvezno uvedbo (to je, da mora vsak član društva biti ob enem član sklada za podporo zaostalim) je že vsled tega potrebno, da je omogočen majhen prispevek mesečnih 50 vin. za člana. Da je prispevek 50 vin. res majhen in da nikjer ni mogoče za ta prispevek pridobiti večjih ugodnosti, nam kaže sledeči primer.

Član sklada za podporo zaostalim umre po tridesetletnem članstvu (tridesetletno članstvo se lahko smatra kot povprečno mero), v tem času je prispeval skladu za podporo zaostalim 12×50 vin. = 6 kron na leto, v tridesetih letih 30×6 kron = 180 kron; njegovi zaostali pa dobijo 400 kron podpore, to je 220 kron več, nego je član vplačal.

Isti član je tekom tridesetih let v skupnih prispevkih (članski prispevek K. 1.20 + prispevek za sklad za podporo zaostalim 50 vin. = K. 1.70 mesečno) vplačal na leto $12 \times K. 1.70 = K. 20.40$, v tridesetih letih $30 \times K. 20.40 = 612$ kron. Ker dobijo njegovi zaostali 400 kron podpore, je član

skozi trideset let dobival strokovni list za 212 kron (mesečno 70 vin.) in bil ob enem zavarovan za potrebo pravovarstva itd.

Ugovarjalo bi se morebiti, da je v teh okoliščinah prispevek 50 vin. premajhen. Napram temu opozarjamo, da je centrala vse natančno preračunala, in da je skušala za majhne prispevke zagotoviti čim večje ugodnosti. Z uvedbo podpore zaostalim pa hoče centrala omejiti sedanjo veliko fluktuacijo članov, kar je za gnotno stanje organizacije velikega pomena. V pretečenem poslovnem letu je izstopilo 20.000, pristopilo pa 21.000 članov; takšna fluktuacija pa povzroči razven velikih izdatkov izgubo več tisoč kron članskih prispevkov. Kar bo torej na eni strani več in točnejše (sicer izgubljenega) denarja prihajalo, bo na drugi strani centralno vodstvo ložje povečalo ugodnosti članom v oziru na podporo zaostalim. Na ta način se torej z uvedbo novih ugodnosti posredno znižajo članski prispevki, kar bi drugače ne bilo mogoče. Tudi dejstvo, da so upravni stroški sklada za podporo zaostalim neznatni, omogočuje majhen prispevek.

Iz vseh navedenih razlogov se torej ne more ozirati na željo po neobveznem (torej prostovoljnem) uvedenju podpore zaostalim in to tembolj, ker je pri tem vpoštevati tudi špekulacijo, to je, da bi v tem slučaju veliko število članov pristopilo skladu za podporo zaostalim šele v poznejši starosti in bi si s tem kovali kapital na stroške prepričanih članov organizacije, ki so takoj pristopili skladu.

Na ta način bi pri majhnem prispevku mesečnih 50 vin. za člana bilo nemogoče vztrajati proti špekulaciji, kakor tudi sploh izplačevati nameravano podporo svoto. Vsled tega moramo na vsak način vztrajati pri določbah točk 1. in 2.

Protiv 3. točki gotovo ne bode nikdo ugovarjal, ker ta zagotovi sedanjim članom organizacije, kar je le mogoče in to s tem, da njihove pravice do podpore zaostalim niso odvisne niti od karentne dobe niti od starosti člana. Ti člani torej imajo v slučaju smrti takoj pravico do določene podpore brez ozira na starost.

4. točka določeb daje osebam brez razlike starosti, ki še pristopijo organizaciji v času od 1. novembra 1910 do vstevši 31. marca 1911, pravice že organiziranih članov. V tej dobi torej lahko vsak, tudi najstarejši železničar pristopi organizaciji in postane deležen ugodnosti sklada za podporo zaostalim.

Vsled tega sta opravičeni tudi točki 5. in 6. in sta kolikor možno ublaženi.

5. točka določa glede podpore zaostalim dveletno karentno dobo na iste, ki pristopijo društvu po 31. marcu 1910 in da isti ob času pristopa ne smejo biti starejši nego 45 let. To točko se od raznih stranij smatra za težko, a vendar je upravičena in neobhodno potrebna. Brez nje bila nemogoča varnost, da, celo obstoj sklada za podporo zaostalim, in špekulaciji bi bila odprta vrata na stežaj.

Centralno vodstvo je opravičenega mnenja, da že zadostno pokaže dobro voljo ljudem, ki so starejši nego 45 let in dosedaj se niso pripadali organizaciji ali pa so bili celo njeni nasprotniki, s tem, da jim po določbah 4. točke dá 5 mesecev, to je od 1. novembra 1910 do vstevši 31. marca 1911, časa za vstop v organizacijo s polno pravico do ugodnosti podpornega sklada za zaostale. Ti naj torej še v tem času porabijo dano priliko.

Več ni mogoče storiti, ker sicer bi se žrtvovalo interese večine članov ljudem, ki upajo napraviti dobro špekulacijo s podpor- nim skladom za zaostale. Vsled tega nimajo oni, ki so čez 45 let stari, pravice do pod- pore zaostalim, če ne vporabijo jim danega petmesečnega roka za vstop v organizacijo. Da pa ne izgubijo drugih ugodnosti, ki jih nudi organizacija in da se jim ne odvzame možnosti, biti član organizacije, določa 6. točka, da lahko pristopijo organizaciji, če plačujejo razven članskih prispevkov tudi prispevke v podporni sklad za zaostale, to je mesečno K. 1.70, brez da bi s tem pridobili kakršnokoli pravico do podpornega sklada za zaostale. Imeli bi torej vse članske pravice, izključivši podporo zaostalim.

Tudi ta točka določeb je na prvi pogled težka, a neopravičena ni. Pri tem se ne sme pozabiti, da je pri višji starosti vstopivših vedno težja tudi obveznost podpornega sklada za zaostale in da je nadalje za vstop v že- lezniško službo določena sprejemna starost do 35. leta. Kdor je stareji nego 35 let, ga železnica sploh ne sprejme v službo. Za pri- dobitve pravice do podpornega sklada za zaostale pa je določena sprejemna starost do 45. leta. Torej ima vsak železničar naj- manj 10 let časa in priložnost, da premišlja o pripravnosti in koristi organizacije, poja- snila se mu bo od mnogih strani v besedi in pisavi njena potreba, da, deležen bo celo v težkih bojih pridobljenih uspehov organi- zacije. In če se do 45. leta svoje starosti ne bo navzel organizacijskega duha, potem se to le redkokedaj zgodi. Če pa vseeno hoče 45-leten mož pristopiti organizaciji, ne iz špekulacije, temveč iz prepričanja, ga pri tem ne sme zadrževati povišan članski pri- spevek. Ne gre pa, da se špekulaciji na stečaj odpro vrata in da bi si nekateri pridobili večjih ugodnosti na stroške prepričanih čla- nov in sodrugov.

Točka 7. bo menda povsem jasna brez posebnega utemeljevanja.

Točka 8. je potrebna in je utemeljena na podlagi § 9 naših društvenih pravil.

Točka 9. jamči članom ki so za dnino uslužbeni, nadomestilo za slučaj prostovoljne ali neprostovoljne menjave poklica. Več se

ne more nuditi istim, ki izstopijo iz želez- niške službe.

10. točki, menimo, ne treba dodati po- sebnega pojasnila, ker je njena določba po- vsem umevna.

K 11. toči bi bilo še pripomniti, da je, vsaj za sedaj, zvišanje odpravnih nastavkov nemogoče in neumestno; ravnotako ni iz- vedljivo, da bi se v slučaju smrti članove žene izplačal ravnoisti znesek kakor za slučaj članove smrti, ker zato bi ne za- dostovali mesečni prispevki po 50 vin.

Na zvišanje podpore kakor tudi na zni- žanje prispevkov se ne more misliti, ker je centralno vodstvo, kakor smo že prej ome- nili, skušalo zagotoviti čim večje ugodnosti za majhne prispevke.

Omenjamo še najnavadnejši argument principijelne vrste proti uvedbenju podpornega sklada za zaostale in sicer, da vsled tega baje trpi bojni značaj naš. organizacije. Žal, da rabijo večinoma starejši, izkušeni sodrugi to muenje kot argument. Ali res trpi bojni značaj naše organizacije vsled uvedbe podpornega sklada za zaostale? Go- tovo ne, ker naša organizacija je na stališču razrednega boja temelječa strokovna organi- zacija, in pod strokovno organizacijo, ni razu- meti družega, nego trajno združenje delojemal- cev v svrhu vzdrževanja pridobljenih pravic, kakor tudi *zboljšanja delavnih in obstojnih pogojev*, kateri zopet *obstojajo v dosegi višjih plač in mezd, krajšega delavnega in službenega časa*, nadalje v oskrbi za pra- vovarstvo v slučaju potrebe, za slučaje pod- pore itd. Če se za poseben slučaj smrti hranitelja družine, ali za njegovo ženo, skrbi za pridobitev podpore zaostalim, je to gotovo sredstvo za *zboljšanje obstojnih pogojev* in vsled tega ni nasprotno duhu, namenu in cilju naših strokovnih organizacij, tem manj, ker ravno uvedba podpore zaostalim bo povzročila omejitev sedanje velike fluktu- acije članov in organizacija bo imela stalno, tesno združeno in večje število članov, in v tem večjo moč, ki je najboljša bojno sred- stvo.

S tem je dokazano, da vsled uvedenja posebne oblike podpor ne trpi bojni značaj naše organizacije in trpeti ne more. Če bi pa

sodrugi, ki rabijo ta argument proti uvedbi podpore zaostalim, bili mnenja, da naša or- ganizacija ni strokovna v goriomenjenem smislu, temveč da je bojna organizacija v pravem smislu besede »boj«, ki naj bi imela nalogo voditi boje, mezdne boje itd., ome- njamo, da ta nazor ne more biti pravilen že vsled tega, ker naše strokovne organi- zacije že od začetka dajejo svojim članom v slučaju potrebe podpore, pravovarstvo, da, celo v malenkostnih zadevah se od njih za- hteva intervencije; vrhutega so posamezne organizacije v svojem delokrogu uvedle podpore za slučaj smrti. Vse to pa nima sploh nobene zveze z besedo »boj« ali »bo- jevati«. Nova uvedba torej ne bo niti najmanj vplivala na bojni značaj naše organizacije in bo stala tudi zanaprej na stališču razred- nega boja in če bodo zahtevale koristi članov, bo kakor dosedaj stopila v javni boj z železniškimi upravami.

Pri presoji uvedbe podpore zaostalim naj vsacega sodruga vodi misel, da želi cen- trala z novo uvedbo svojim dolgoletnim, pre- pričanim članom zraven drugih ugodnosti gmotno nekaj vrniti za njihove prispevke in da se omahujoči elementi ali stalno pri- družijo organizaciji, ali pa odstranijo kot nepotrebna ovira. Za špekulante ne bo več prostora v organizaciji in tudi od sodrugov se ne more zahtevati možnost špekulacije. Na drugi strani pa se z uvedbo podpore zaostalim omogoči našim članom, da opustijo razna pogrebna gruštva sv. Jurija, sv. Ja- neza itd., ki so ustanovljena na podlagi špe- kulacije.

Če tudi Vi, cenjeni sodrug, presojate uvedbo podpore zaostalim v tem smislu, potem gotovo pridete do prepričanja, da je v to svrhu plačanih 50 vin, na mesec dobro naloženih in da Vam bodo ti rodili obilen sad potem bodete gotovo glasovali »za« in s tem pripomogli, da se uvede podpora zaostalim že s 1. novembrom 1910.

Konečno Vas prosimo, da glasujete, tudi če ste nasprotnega mnenja in da nam najdalje do konca avgusta t. l. naznanite z dopisnico, če glasujete za ali proti uvedbi podpore zaostalim. Dopisnica je v tem slu- čaju Vaša glasovnica.

Pozor! Na dopisnici je naznaniti krajevno skupino in člansko številko, ne pa stanovanje.

DUNAJ meseca junija 1910.

Z bratskim pozdravom za

Splošno pravovarstveno in strokovno društvo za Avstrijo:

JOSIP TOMSČIK s. r.

centralni tajnik.

JOSIP SCHWAB s. r.

predsednik.

RUDOLF WEIGL s. r.

zapisnikar.